

ความต้องการพักในหอพักมหาวิทยาลัย
ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่

ที่ปรึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญสม ศิริบำรุงสุข
2. นางฉลวย ชีวกิตาการ

คณะผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตา วุฒิวัย	หัวหน้าทีมวิจัย
2. นางสุพัศรา วิจิตรโสภณ	ผู้ร่วมวิจัย
3. นางสาวอารีย์ คณาวิวัฒน์ไชยะ	ผู้ร่วมวิจัย
4. นางปราณี ชุมภูทอง	ผู้ร่วมวิจัย

24.7

เลขหมู่: 93222.15 P.56 2549 5.
Bib Key: 219749

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการห้องพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย 2) ศึกษาความคิดเห็นต่อย่านถนนปทุมณกันท์และแนวทางการแก้ไข 3) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-6 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ทุกคน ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์และคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 5,442 คน แจกแบบสำรวจให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 953 คน และได้กลับคืนมา 853 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจความต้องการพักในห้องพักของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนักศึกษา จำนวน 70 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม มีดังนี้

1) การเลือกหอพัก นักศึกษาต้องการเลือกหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 69.2 และต้องการเลือกหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 30.8 ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักมาตรฐานในมหาวิทยาลัย ต้องการห้องพักขนาดห้องละ 2 คน ร้อยละ 44.3 และห้องพักขนาดห้องละ 3 คน ร้อยละ 31.5 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการพักมีผลต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2) ความคิดเห็นต่อย่านถนนปทุมณกันท์ นักศึกษาชอบไปย่านถนนปทุมณกันท์ ร้อยละ 70.1 เพราะมีร้านอาหาร ร้านบริการอื่นๆ ที่หลากหลาย และไปหาเพื่อน ส่วนนักศึกษาที่ไม่ชอบไปย่านถนนปทุมณกันท์มีร้อยละ 29.9 โดยมีความจิตเห็นว่าย่านนี้ไม่ปลอดภัย มีอุบัติเหตุบ่อย และสภาพแวดล้อมไม่ดี สำหรับแนวทางการแก้ไขความแออัดย่านถนนปทุมณกันท์ นักศึกษามีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรสร้างหอพักเพิ่มขึ้น และปรับปรุงร้านอาหาร ร้านบริการอื่นๆ ในมหาวิทยาลัย ที่มีความหลากหลาย สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาได้เพิ่มขึ้น

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติด นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามียาเสพติดในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 72.5 และนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 60.6 ซึ่งประเภทของยาเสพติดที่มี ได้แก่ บุหรี่ สุรา และยาบ้า ตามลำดับ โดยสัดส่วนยาเสพติดแต่ละประเภทที่พบ ไม่แตกต่างกัน ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1) นักศึกษาในปัจจุบันต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยเพิ่มประมาณ 2,000 ที่ ในการสร้างหอพักเมื่อพิจารณาจากเหตุผลในภาพรวมทั้งด้านบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสถานที่ที่มีพื้นที่อย่างจำกัด ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรสร้างหอพักเพิ่มในมหาวิทยาลัย ขนาดห้องละ 3 คน ส่วนการจัดห้องพักขนาดห้องละ 2 คน ควรให้หอพักเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

2) นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบไม่ย้ายรถนพคุณภัณฑ์ มหาวิทยาลัยควรมีสถานที่ พักผ่อนในตอนเย็นและตอนกลางคืนในมหาวิทยาลัย จัดเป็นศูนย์รวมด้านอาหารที่หลากหลาย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

3) ยาเสพติดที่มีในมหาวิทยาลัย ได้แก่ บุหรี่ สุรา และยาบ้า ตามลำดับ มหาวิทยาลัยควรปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้นักศึกษาลด เลิกบุหรี่ สุรา และยาบ้า โดยวิธีการต่าง ๆ

Abstract

The purpose of research is 1) to study the hostel of study both inside and outside university, 2) to study thinking to Punnagur road's area and problem solving, 3) to study drug abuse. The method research is Survey Research. The population in research is the first semester students who study in the second to sixth year from all faculties, except medical and nursing faculty in Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, in academic year 2001, about 5,442 students. A total of 953 samples were distributed and returned 853 (89.5%). The method of research is questionnaire. The data analysis is SPSS. The statistical data analysis is frequency and percentage.

The results of Data's analysis: All students' thinking are :

I. To select the hostel. Students would like to live in the hostel on campus 69.2% and outside university's campus 30.8%. The thinking to be built standard hostel with two persons per room is 44.3% and three persons per room 31.5%. and most of students think that the hostel affects to study in medium level.

II. Thinking about Punnagur road's area, students like to go Punnagur road's area 70.1% because of there having been canteens and accommodations. And 29.9% of students would not like to go there because of no safety, accident always happened and bad environment. Students' thinking to solve the problem is 1) hostel should be built in accordance with students' need. 2) to upgrade canteens and other accommodations in university's campus.

III. About drugs, students think drugs spread in university's campus 72.5% and outside university 60.6%. The types of drugs identified by student were cigarette, alcohol and amphetamine. The Percentage of drugs spreading in university and outside are not different.

The important recommendation :

I. The hostel with three Persons per room should be built in university in accordance with economic condition, university's area and management.

II. Should be built center of canteen, accommodations and the relaxing place both in evening and at night in university.

III. To make students perceive danger of cigarette, alcohol and amphetamine through all activities

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
สารบัญเรื่อง	ค
รายการแผนภูมิ	ง
บทที่ 1 บทนำ	*
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
รายละเอียดกรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หอพักนักศึกษา	8
วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก	8
ประเภทและการจัดรูปแบบของหอพัก	11
การจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
รูปแบบวิธีการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 การศึกษาความต้องการหอพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย	33
1. ความต้องการหอพัก	33
2. หอพักนักศึกษามีผลต่อการเรียน	34
3. ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักใหม่มหาวิทยาลัย	36

4. การบริการต่างๆที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเพิ่มเติม	37
5. ลักษณะที่พักนอคมหาวิทยาลัย	37
6. บริเวณที่ตั้งของหอพักนอคมหาวิทยาลัย	39
7. ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย	40
8. ราคาค่าเช่าหอพักนอคมหาวิทยาลัย	42

ส่วนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อ্যানถนนปูนุณณกัณท์	43
--	----

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติด	45
---	----

บทที่ 5 บทสรุป

สรุปผลการวิจัย	46
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	52

บรรณานุกรม	53
-------------------	----

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามความต้องการพักในหอพัก ของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	58
--	----

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507	62
กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2508	68

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ความต้องการหอพักของนักศึกษา จำแนกตามภาพรวม	33
2	ความต้องการหอพักของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	33
3	ความต้องการหอพักของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี	34
4	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน จำแนกตามภาพรวม	35
5	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน จำแนกตามเพศ	35
6	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน จำแนกตามชั้นปี	35
7	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม จำแนกตามภาพรวม	36
8	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม จำแนกตามเพศ	36
9	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม จำแนกตามชั้นปี	37
10	ลักษณะที่พึงอาศัยนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามภาพรวม	37
11	ลักษณะที่พึงอาศัยนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ	38
12	ลักษณะที่พังกนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี	38
13	บริเวณที่ตั้งของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามภาพรวม	39
14	บริเวณที่พังกของศึกษานอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ	39
15	บริเวณที่พังกของศึกษานอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี	40
16	ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามภาพรวม	40
17	ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ	41
18	ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี	41
19	ราคาค่าเช่าหอพักนอคมหาวิทยาลัยของนักศึกษา จำแนกตามภาพรวม	42
20	ราคาค่าเช่าหอพักนอคมหาวิทยาลัยของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	42
21	ราคาค่าเช่าหอพักนอคมหาวิทยาลัยของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี	43
22	ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปทุมณกัณฑ์ จำแนกตามภาพรวม	43
23	ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปทุมณกัณฑ์ จำแนกตามเพศ	44
24	ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปทุมณกัณฑ์ จำแนกตามชั้นปี	44

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

หอพักนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบกิจการนักศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้สามารถปรับตัวใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หอพักยังมีส่วนสำคัญเป็นแหล่งสนับสนุนให้การศึกษาล่าเรียนของนักศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพ มีบรรยากาศของความเป็นวิชาการ การจัดบริการหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มีแนวคิดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้และที่พักอาศัยของนักศึกษา (Living and Learning Center) ทั้งนี้ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ และเป็นสถานที่ที่สนับสนุนการพัฒนา นักศึกษาในด้านต่างๆ อย่างดีที่สุดตามศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน

การจัดหอพักนิตินักศึกษาในประเทศไทย เริ่มมีการจัดตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 (สมุดระเบียบการโรงเรียนราชวิทยาลัย รศ.123) สำหรับหอพักนิตินักศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการริเริ่มจัดหอพักนักเรียนพยาบาลศิริราช ในปี พ.ศ. 2451 ซึ่งปัจจุบันคือคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (สำเนา ขจรศิลป์, 2525 : 88-89) และหลังจากนั้นเป็นต้นมา มีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง สร้างหอพักไว้สำหรับเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนหล่อหลอมนิตินักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ต่อมาเมื่อสภาพสังคม เศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลงไป ภาระด้านงบประมาณของรัฐมีมากขึ้น ทำให้เกือบทุกมหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดที่พักภายในมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับนิตินักศึกษาได้ทั้งหมด เนื่องจากงบประมาณในการจัดสร้าง และพื้นที่ที่มีอยู่มีจำกัด มหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายให้ภาคเอกชนลงทุนสร้างหอพักมากขึ้น ทำให้ในปัจจุบันมีหอพักนิตินักศึกษา 2 ลักษณะ คือ หอพักของสถาบัน/มหาวิทยาลัย กับหอพักของเอกชน

สำหรับหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ก่อสร้างและจัดนักศึกษาเข้าพักตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 เป็นต้นมา และในปัจจุบันสามารถจัดหอพักให้นักศึกษาได้เพียงร้อยละ 57.8 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ยังมีนักศึกษาอีกจำนวนร้อยละ 42.2 ที่ต้องพักอาศัยอยู่นอกมหาวิทยาลัย โดยพักอยู่ตามแฟลต อพาร์ทเมนต์ บ้านเช่า ห้องเช่า ตลอดจนพักอยู่บ้านของตนเอง หรือบ้านญาติพี่น้อง

ขณะนี้ภาวะเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรอบมหาวิทยาลัย มีหอพักของเอกชนบางส่วนไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาของนักศึกษา มีสภาพแออัด ทำให้นักศึกษามีความเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งเสี่ยงต่อการถูกชักชวนให้มั่วสุมกับการพนัน ยาเสพติด และสิ่งอันตรายต่าง ๆ ได้ง่าย เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจึงต้องการนำนักศึกษาที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งกลับมาพักในหอพักของมหาวิทยาลัย โดยจัดที่พักเพิ่มเติมในสัดส่วนที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษาที่ประสงค์จะพักในมหาวิทยาลัย เพื่อการจัดสรรทรัพยากรของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด สอดคล้องกับบริการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยได้จัดไว้แล้วในบางส่วน

ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงมอบหมายให้คณะผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อเป็นสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจในการก่อสร้างหอพักเพิ่มเติม และเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านอื่นๆ ให้กับนักศึกษา ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อจัดบริการหอพักและการพัฒนาด้านอื่นๆ ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับที่พักในหอพักของมหาวิทยาลัย
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปฎนกันต์และแนวทางแก้ไข
- 3) เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหอพักนักศึกษา มีกรอบแนวคิดของการศึกษาดังแผนภาพและรายละเอียดของกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

1. หอพักนักศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ซิฟเฟอร์ด (Sifferd, 1958) *
2. ริเคอร์ และ ดีโคสเตอร์ (Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530)
3. ริเคอร์ (Riker, อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)
4. แพ็ควูด (Packwood, 1977)
5. สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525)
6. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2531)
7. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2533, 2535)

1.2 ประเภทและการจัดรูปแบบหอพัก

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507
2. วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530)
3. สำเนาวิ ขจรศิลป์ (อ้างถึง ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531)
4. วันชัย ธรรมสังการ (2536)
5. สุพัตรา วิจิตรโสภา (2538)
6. ทบวงมหาวิทยาลัย (2544)

1. หอพักนักศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก

1.1.1 จัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่พักสะดวก สบายและปลอดภัย (Sifferd,1958 ; Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ , 2530 ฯลฯ)

1.1.2 ช่วยนักศึกษาได้พัฒนา ความเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ (Sifferd,1958 ; Packwood, 1977 ฯลฯ)

1.1.3 เสริมสร้างทักษะทางสังคม (Sifferd,1958 ; สำเนาวิ ขจรศิลป์ , 2525 ฯลฯ)

1.2 ประเภทและการจัดรูปแบบหอพัก

1.2.1 หอพักมหาวิทยาลัย (Fairchild อ้างถึงใน วุฒิพล สกลเกียรติ , 2524 ฯลฯ)

1.2.2 หอพักเอกชน (พระราช บัญญัติหอพัก, 2507 ; วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530 ฯลฯ)

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย (ต่อ)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

2. การจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เขาวงกต คัดโนภาส (2524)
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2533)
3. เจ็ดโคม เจริญวิจิตร (2518 อ้างจาก กมลเศ อิมโฮชา, 2538)
4. นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2531)
5. ทบวงมหาวิทยาลัย (2544)

2. การจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1 ร้านอาหาร (เจ็ดโคม เจริญวิจิตร , 2518 ; เขาวงกต คัดโนภาส, 2524 ฯลฯ)

2.2 บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ (มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ , 2533 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544 ฯลฯ)

2.3 ยามรักษาความปลอดภัย (เจ็ดโคม เจริญวิจิตร , 2518 ; นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ , 2531 ฯลฯ)

2.4 บริการรถภายในมหาวิทยาลัย (เจ็ดโคม เจริญวิจิตร , 2518 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ฯลฯ)

2.5 สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และ นันทนาการ (เจ็ดโคม เจริญวิจิตร , 2518 ; นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ , 2531 ฯลฯ)

2.6 สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544 ฯลฯ)

2.7 ร้านบริการต่างๆ เช่น ร้านขายของ อุปโภค บริโภค (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544 ฯลฯ)

3. ยาเสพติด

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2533)
2. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2542)
3. สำนักวิจัยเอนแบคเคเอสซีอินเตอร์เนต โพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ/ (2544)

3. ยาเสพติด

3.1 ความหมายยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2533)

3.2 ประเภทของยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2542)

3.3 การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2542; เอนแบคโพลล์, 2544)

รายละเอียดกรอบแนวคิดของการวิจัย

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. หอพักนักศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก

1.1.1 เพื่อจัดสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี และอาคารที่พักอาศัยที่สะอาด สบายและปลอดภัย (Sifferd,1958 ; Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530 ; Riker อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531 ; Packwood, 1977 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2525 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ ,2531 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535)

1.1.2 ช่วยนักศึกษาได้พัฒนาความเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ (Sifferd,1958 ; Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530 ; Riker อ้างถึงในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531; Packwood, 1977 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2525 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ ,2531 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,2535)

1.1.3 เสริมสร้างทักษะทางสังคม และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน รู้จักปรับตัวเอง และแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (Sifferd,1958 ; Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530 ; Riker อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531; Packwood, 1977 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2525 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533, ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535)

1.2 ประเภทและการจัดรูปแบบหอพัก

1.2.1 หอพักของมหาวิทยาลัย (Fairchild อ้างถึงใน วุฒิพล สกลเกียรติ , 2524 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2525 ; วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

1.2.2 หอพักเอกชน (พระราชบัญญัติหอพัก, 2507 ; เฉิดโฉม เจริญวิจิตร , 2518 ; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2525 ; วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530 ; วันชัย ธรรมสัจการ , 2536 ; สุพัตรา วิจิตรโสภา, 2538 ; ภิญญา คักดีเพชร , 2541 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2 การจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

2.1 ร้านอาหาร (เฉิดโฉม เจริญวิจิตร, 2518 ; เขียวลักษณ์ คัคโนภาส, 2524 ; นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ , 2531 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2.2 บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ;

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2.3 ยามรักษาความปลอดภัย (เจ็ดโฉม เจริญวิจิตร , 2518 ;

นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ , 2531 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ; มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ , 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2.4 บริการรถภายในมหาวิทยาลัย (เจ็ดโฉม เจริญวิจิตร , 2518 ;

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2535 ; ทบวง
มหาวิทยาลัย , 2544)

2.5 สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และนันทนาการ (เจ็ดโฉม เจริญวิจิตร ,

2518 ; นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ , 2531 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ;

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2.6 สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เอื้อต่อการพักอาศัย และเพื่อสนับสนุน

การเรียน ได้แก่ เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะ เก้าอี้ ห้องอ่านหนังสือทบทวนตำรา ห้องดูโทรทัศน์
โทรศัพท์ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,
2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

2.7 ร้านบริการต่างๆ เช่น ร้านขายของอุปโภค บริโภค ร้านซักอบรีด ร้าน

ถ่ายเอกสาร ร้านถ่ายรูป ร้านจำหน่ายและให้เช่าหนังสือ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,
2533 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2535 ; ทบวงมหาวิทยาลัย , 2544)

3. ยาเสพติด

3.1 ความหมายยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

ยาเสพติด , 2533)

3.2 ประเภทของยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

ยาเสพติด , 2542)

3.3 การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติด , 2542 ; สำนักวิจัยเอแบคเคเอสซีอินเตอร์เน็ต โพลล์ , 2544 ; อัมพร
อรุณศรี และคณะ , 2544)

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความต้องการที่พัก เฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี
ที่ 2-6 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2544
ทุกคณะ ยกเว้น นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ เพราะทั้ง 2 คณะมีที่พัก
จัดไว้ให้นักศึกษาโดยตรง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 2-6ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544

หอพัก หมายถึง สถานที่ที่นักศึกษาพักอาศัยระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่บ้านตนเองหรือบ้านของผู้ปกครอง

1 หอพักของมหาวิทยาลัย หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้นเป็นหอพักนักศึกษาซึ่งสังกัด กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จัดให้นักศึกษาพักอาศัย โดยเก็บค่าธรรมเนียม ตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2 หอพักของเอกชน หมายถึง สถานที่ที่เอกชนสร้างไว้ให้บุคคลทั่วไปพักอาศัย โดยเก็บค่าเช่าตามอัตราที่เอกชนกำหนด เช่น บ้านเช่า ห้องเช่า อพาร์ทเมนต์ แฟลต คอนโด เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ในเรื่อง การจัดสร้างหอพักนักศึกษา การจัดและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในมหาวิทยาลัยตามความต้องการของนักศึกษา เพื่อลดความแออัดอย่างฉะฉานนุญณกัณฑ์ นอกจากนี้จะได้ทราบถึงประเภทและการใช้ยาเสพติดของนักศึกษา เพื่อปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้นักศึกษา ลด ละ เลิก บุหรี่ สุรา และยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษา และรวบรวมจาก เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอผลการศึกษาดังนี้

1. หอพักนักศึกษา
  - 1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก
  - 1.2 ประเภทและการจัดรูปแบบของหอพัก
2. การจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 การจัดหอพักและสิ่งอำนวยความสะดวก
  - 4.2 ยาเสพติด

1. หอพักนักศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก

การที่มหาวิทยาลัยจะสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จัดให้อำนวยความสะดวกส่งเสริมคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา หอพักเป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่จะต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษาของแต่ละสถาบัน จะแตกต่างกัน มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก ดังนี้

ในปี 1958 ซิฟเฟอร์ด (Sifferd) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักไว้ว่า

1. เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
2. เพื่อจัดการและเปิดโอกาสให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่ม ฝึกฝน

ประชาธิปไตย

3. เพื่อเอื้อหรือผลักดันให้เกิดคุณลักษณะที่ดี และรักนันทนาการ
4. เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมภายในกลุ่มและแต่ละกลุ่ม
5. เพื่อส่งเสริมการปรับตัว การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ในปี 1977 แพ็ควูด (Packwood) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษา สรุปไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับพฤติกรรมของนักศึกษาให้เหมาะสม
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของนิสิตนักศึกษาให้เกิดการ

เรียนรู้เจริญงอกงาม เป็นพลเมืองดีของสังคม

ขณะที่ ริเคอร์ และ ดีโคสเตอร์ (Riker and Decoster อ้างถึงใน ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530) ได้เสนอรูปแบบของวัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไว้ 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 เพื่อจัดสภาพแวดล้อมและอาคารที่พักอาศัยที่สะดวก สบาย และปลอดภัย (หน้าที่ของฝ่ายจัดการ)

ระดับที่ 2 เพื่อจรรโลงสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่ดี (หน้าที่ของฝ่ายจัดการ)

ระดับที่ 3 เพื่อก่อให้เกิดโครงสร้างการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ และความร่วมมือกันในสังคม (หน้าที่ของฝ่ายจัดการ)

ระดับที่ 4 เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบของบุคคลต่อตนเองและต่อผู้อื่น พร้อมกับบรรยากาศที่ส่งเสริมในการเรียน (หน้าที่ของฝ่ายที่ปรึกษา)

ระดับที่ 5 เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสในการเจริญเติบโต และพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน (หน้าที่ของฝ่ายที่ปรึกษา)

จะเห็นได้ว่ามีเจ้าหน้าที่ 2 ฝ่าย ในการดำเนินงานหอพัก คือ ฝ่ายจัดการซึ่งรับผิดชอบในเรื่องการจัดที่พักอาศัยและอาหาร ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งคือฝ่ายที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะที่ปรึกษาคณะที่ปรึกษาหอพัก ซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา วัตถุประสงค์การจัดหอพักของ ริเคอร์ และ ดีโคสเตอร์ นี้ ต่อมาได้กลายเป็นแนวคิดในการจัดหอพักเพื่อการพัฒนาการศึกษา ดังนั้น การที่จะจัดบริการหอพักนักศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของบุคคลตามลำดับชั้นด้วย

ริเคอร์ (Riker อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุมชนที่มีความเป็นอยู่ที่น่าพึงพอใจ และเป็นระเบียบ ชุมชนเช่นนี้จะกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตนักศึกษาในหอพัก ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาและความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
2. ช่วยให้นิสิตนักศึกษา ได้พัฒนาความเป็นนิสิตนักศึกษา และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
3. รักษาสภาพแวดล้อมที่เป็นกิจกรรมด้านชีวิต ความเป็นอยู่ และการเรียน เป็นแบบธรรมชาติและสัมพันธ์กัน

ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา ว่าอาจมีความแตกต่างกันตามปรัชญาการอุดมศึกษาของแต่ละสถาบัน แต่โดยทั่วไปมีลักษณะโดยสรุปดังนี้

1. เพื่อให้บริการทางด้านที่พักอาศัย ที่สะดวกและปลอดภัยแก่นักศึกษาที่มาจากภูมิลำเนาอื่น
2. เพื่อให้บริการอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะและมีราคาถูกแก่นักศึกษา
3. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนภายนอกชั้นเรียนให้แก่นักศึกษา และให้ความสะดวกแก่นักศึกษาในการศึกษาเล่าเรียน
4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้แก่นักศึกษา
5. เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในด้านประชาธิปไตยให้แก่นักศึกษา
6. เพื่อช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการนันทนาการ การเล่นกีฬา เพื่อสุขภาพอนามัยและพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย
7. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันทำกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาศึกษาในด้านการปรับตัวเข้ากับชีวิตประจำวัน และเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่นักศึกษา
8. เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2531) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา ว่า จะแตกต่างกันตามปรัชญาการอุดมศึกษาของแต่ละสถาบัน เพราะหอพักเป็นส่วนประกอบของมหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่สนับสนุนวัตถุประสงค์ของสถาบันให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ หอพักเป็นสถานที่ที่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวนิสิตนักศึกษาได้อย่างมากแห่งหนึ่ง เพราะเวลาที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน และการอยู่ที่มหาวิทยาลัยแล้ว เวลาที่เหลือซึ่งอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง หรือหนึ่งในสามของเวลานั้นจะอยู่ในหอพัก หอพักจึงเปรียบเสมือนบ้านที่นิสิตนักศึกษาได้มาอยู่เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน การอยู่ร่วมกันในหอพัก นอกจากจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้รู้จักตนเองแล้ว ยังได้พัฒนาความสามารถทางสังคม การติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การได้เรียนรู้ความจริงเกี่ยวกับสิทธิของผู้อื่น เรียนรู้ที่จะเห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความอดทน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรักความเข้าใจในเพื่อนมนุษย์ นิสิตนักศึกษาจะกล้าพูดกล้าแสดงออก เมื่อมีความรู้สึกไว้วางใจและมั่นใจเพื่อนในกลุ่มว่ามีพฤติกรรมตามที่ตนคาดหวังหรือยอมรับตน และลักษณะการพักอาศัยร่วมกันเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ดูหนังสือร่วมกัน ถกปัญหาเกี่ยวกับการเรียนร่วมกัน

สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักไว้ในปี พ.ศ. 2533 จัดสร้างหอพักไว้รองรับนักศึกษาจำนวนหนึ่งภายใต้ข้อจำกัดของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา พร้อมทั้งได้กำหนดนโยบายหอพักนักศึกษาไว้ดังนี้

1. การจัดสร้างหอพักนักศึกษา จะต้องสร้างภายในบริเวณที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งมีพื้นที่จำกัด และเป็นไปตามข้อกำหนดผังแม่บทของมหาวิทยาลัย
2. จัดสรรให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอยู่หอพัก อันเนื่องมาจากระบบการเรียนการสอนตามความจำเป็นของแต่ละสาขาวิชา ส่วนนอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำวิทยาเขตกำหนด

3. ให้มีการปรับปรุงค่าธรรมเนียมหอพัก เพื่อให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในการลงทุน
4. ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานหอพัก และจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ
5. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนสร้างหอพักนักศึกษามากขึ้น(อ้างถึงในสุภัตรา วิจิตรโสภา, 2538)

และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้กำหนดระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยหอพัก นักศึกษาวิทยาเขตหาดใหญ่ พ.ศ. 2535 กำหนดวัตถุประสงค์การจัดหอพักไว้เพื่อส่งเสริม การเรียนการสอน และเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกัน อย่างมีระเบียบวินัย แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจ และ เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น วัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักของมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศ ต่างก็ต้องการเสริมสร้างความพร้อมในการเรียน การพัฒนาทักษะ ทางสังคม และสุขนิสัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษา

1.2 ประเภทและการจัดรูปแบบของหอพัก

จากวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักในอดีต ซึ่งมุ่งให้หอพักเป็นที่อยู่อาศัยที่มีความ สะดวก ปลอดภัย เป็นที่อบรมปณิธานให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถาบัน และ ต่อมาได้พัฒนาการเน้นในการพัฒนานักศึกษาแต่ละคน ทำให้หอพักสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ซึ่งได้มีผู้รวบรวมและแบ่งประเภทของการจัดหอพักไว้ดังนี้

แฟร์ไชลด์ (Fairchild อ้างถึงใน วุฒิพล สกกลเกียรติ, 2524) ได้กล่าวว่า การที่ สถาบันอุดมศึกษาจะจัดหอพักให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการเสริมคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น ควรจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ หรือที่เรียกว่า The Three 'P' S ซึ่งประกอบด้วย

1. Plant คือ สถานที่พักอาศัยที่จัดสรรความคุ้มครองแก่ผู้พักอาศัยและ ทรัพย์สิน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ด้วย สถานที่พักอาศัย ควรมีการวางแผน การก่อสร้างเพื่อให้ได้รูปแบบ และลักษณะของที่พักอาศัยที่เหมาะสมและใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2. People หมายถึง ผู้พักอาศัยในหอพัก คือ นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ การจัดหอพักจึงต้องคำนึงถึงบุคคลเหล่านี้ โดยพยายามให้ความช่วยเหลือและ สนับสนุน ส่งเสริม และสิ่งทีควรสนใจต่อการจัดหอพักกับตัวบุคคลก็คือ การเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นแก่ผู้พักอาศัย 2 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงของบุคคลที่พักอาศัยอยู่ในหอพักมีมาก น้อยเพียงใด และลักษณะของสภาพแวดล้อมจะช่วยเปลี่ยนแปลงบุคคลได้มากน้อยเพียงใด การ

เปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจใช้แบบสอบถามคุณภาพเป็นเครื่องมือวัดในการประเมินผล โดยอาจทำการทดสอบก่อนและหลังการพักอาศัยในหอพัก

3. Pursuits หมายถึง กิจกรรมของผู้พักอาศัยที่เกิดขึ้นภายในหอพัก ซึ่งหอพักควรจะได้สร้างบรรยากาศทางวิชาการขึ้น โดยการนำคณาจารย์เข้ามาพักอาศัยร่วมกับนิสิตนักศึกษาในหอพัก จัดห้องสมุด ห้องเรียน จัดงาน นิทรรศการ การแสดงและการอภิปราย เป็นต้น โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่เสมอ โดยผู้บริหารหอพัก อาจไปศึกษางานจากสถาบันอื่น ๆ และการเชิญบุคคลภายนอกเข้ามาสังเกตและแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การจัดกิจกรรมในหอพักควรเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่า ซึ่งสามารถชักจูงใจให้ผู้พักอาศัยได้มีส่วนร่วมด้วยความต้องการของตนเอง นอกจากนี้การสื่อสารในหอพักก็เป็นสิ่งสำคัญในการแจ้งข่าว ประกาศข่าวให้ผู้พักอาศัยได้ทราบถึงกิจกรรมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหอพัก

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2531) ได้รวบรวมประเภทของหอพักไว้ 10 ประเภท คือ

1. Dormitory เป็นหอพักที่มีขนาดเล็ก มีวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นที่อยู่อาศัย อบรมระเบียบวินัยนักศึกษา

2. Residential Hall เป็นหอพักขนาดใหญ่ มีบุคลากรรับผิดชอบ 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่พักและอาหาร กับฝ่ายที่ปรึกษาซึ่งคอยให้คำปรึกษาแนะนำและร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม ร่างกาย จิตใจ

3. Fraternity เป็นหอพักนักศึกษาชายที่เป็นพวกมีฐานะดี มีตระกูล พวกนี้จะปกครองกันเอง มีการอบรมมารยาทระเบียบวินัย เน้นการเป็นผู้ดี และการมีผลการเรียนที่ดี รุ่นพี่จะคอยดูแลช่วยเหลือ ด้านการเรียนของรุ่นน้อง มีธรรมเนียมประเพณีในหอพักกันเอง ซึ่งส่งเสริมทักษะในการเข้าสังคม มักมีผู้ใหญ่ดูแล 1 คน

4. Sorority เป็นหอพักนักศึกษาหญิง ซึ่งมีรูปแบบและแนวทางแบบเดียวกับหอพักแบบ Fraternity

5. Cooperative House เป็นหอพักของนักศึกษายากจน ทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ ในหอพักดูแลกันเอง มีระบบแบ่งงานกันทำ

6. Coeducational Housing เป็นหอพักที่จัดแบบสหเพศ คือ มีทั้งนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายในหอพักเดียวกัน ใช้โรงอาหาร ห้องสมุด และบริเวณต่าง ๆ ด้วยกัน แต่นักศึกษาหญิง ชาย จะไม่อยู่ร่วมห้องเดียวกัน

7. Residential College เป็นหอพักขนาดใหญ่ มีตึก 3 - 4 หลังติด ๆ กัน เป็นที่ตั้งของคณะวิชา ในตึกจะมีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์ ห้องพักอาจารย์ ห้องพักนักศึกษา และที่รับประทานอาหารร่วมกัน

8. University Apartment เป็นอาคารห้องแถวสองชั้น สำหรับนักศึกษาที่มีครอบครัวเช่าอยู่อาศัย โดยเสียค่าเช่าในราคาถูกกว่า apartment เอกชน

9. Off campus Housing เป็นที่พักนอกเขตมหาวิทยาลัย เป็นของเอกชน

10. Living Learning Center เป็น Residential Hall ขนาดใหญ่มักมีนักศึกษาชายและหญิงอยู่ร่วมกันแบบ Coeducational Housing มีชั้นเรียน ห้องฝึกงาน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์ อยู่ในอาคารนั้นด้วย นักศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเองทุกอย่าง โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ

การแบ่งประเภทของหอพัก จากการรวบรวมของ สำเนาวิ ชจรศิลป์ นี้ แตกต่างไปจากการแบ่งประเภทของหอพัก ตามแนวความคิดของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ซึ่งได้แบ่งหอพักเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ หอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการ และหอพักเอกชน

*

ทบวงมหาวิทยาลัย (2544) โดยคณะกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาหอพักที่พึงประสงค์ มีข้อเสนอแนะ เพื่อการจัดรูปแบบหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. การจัดหอพักเพื่อให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาล่าเรียน

1.1 หอพักต้องมีห้องที่จัดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.2 หอพักต้องจัดขนาดพื้นที่ห้องต่างๆ สนับสนุนการศึกษาให้เพียงพอ บริการแก่นิสิตนักศึกษาอย่างทั่วถึง เช่น มุมค้นคว้าในแต่ละหอพัก

1.3 หอพักต้องจัดอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โต๊ะเขียนแบบ โต๊ะปฏิบัติการ เครื่องพิมพ์ ฯลฯ ไว้อย่างเพียงพอ

1.4 หอพักต้องส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาสามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนทบทวน

1.5 หอพักต้องจัดบรรยากาศในหอพักและบริเวณหอพักให้มีความสงบเอื้ออำนวยต่อการศึกษา

1.6 หอพักต้องจัดระบบภายในหอพักให้มีจุดเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้าสู่ระบบ Internet ได้อย่างเพียงพอ

1.7 ภายในห้องพักแต่ละห้อง ต้องมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนิสิตนักศึกษาแต่ละคนได้ทำงานส่วนตัว

1.8 ปริมาณแสงสว่างภายในห้องพักทั่วไป ต้องสว่างทั่วทั้งห้องได้มาตรฐานโดยไม่ต้องเปิดแสงสว่างในช่วงเวลากลางวัน

1.9 ภายในห้องพักต้องมีชั้น สำหรับเก็บเอกสารหนังสือส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา

1.10 หอพักต้องจัดบริการหนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารอ้างอิงที่จำเป็น เช่น พจนานุกรม ศัพท์านุกรมเฉพาะสาขา ฯลฯ ไว้บริการ

1.11 หอพักต้องอนุญาตหรือเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษา สามารถนำอุปกรณ์สนับสนุนการศึกษา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าไปใช้ในหอพักได้

2. การจัดหอพักนิสิตนักศึกษา ให้เอื้อต่อการพักอาศัย

2.1 การออกแบบห้องพักต้องให้มีระบบระบายอากาศที่ดีพอ

2.2 ภายในห้องพักต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ได้แก่ เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะทำงาน เก้าอี้ เป็นต้น

2.3 หอพักควรจัดให้มีห้องนันทนาการในหอพัก เช่น ห้องดูโทรทัศน์ ห้องอ่านหนังสือพิมพ์

2.4 หอพักต้องจัดบริเวณซักล้างและตากผ้าไว้เป็นสัดส่วนและเพียงพอ

2.5 หอพักต้องมีบริการซักรีดไว้เป็นทางเลือกสำหรับนิสิต นักศึกษาในหอพัก

2.6 หอพักควรจัดให้มีหรือให้สามารถเข้าถึงบริการซื้อสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

2.7 หอพักต้องจัดสภาพแวดล้อมรอบหอพักให้ร่มรื่นและสะอาด

2.8 หอพักจะต้องจัดให้มีระบบโทรศัพท์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถติดต่อกับนิสิตนักศึกษาได้

2.9 หอพักจะต้องมีเจ้าหน้าที่หรือแม่บ้านคอยดูแลความเรียบร้อยทั่วไป

2.10 หอพักจะต้องจัดให้มีบุคลากร ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยด้านกายภาพของหอพัก เช่น ความสะอาด การซ่อมบำรุง การพัฒนาบริเวณ เป็นต้น

2.11 หอพักจะต้องจัดให้มีบริการน้ำดื่มสะอาดไว้บริการตลอดเวลา

2.12 หอพักควรจัดสถานที่สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจไว้ตามความจำเป็น

2.13 หอพักจะต้องจัดให้มีสำนักงานหอพักสำหรับให้นิสิตนักศึกษาติดต่อประสานงาน

2.14 หอพักจะต้องมีบริการยาสამัญประจำบ้านเพื่อการปฐมพยาบาลในหอพัก

2.15 หอพักจะต้องมีระเบียบหอพักอย่างชัดเจน

2.16 หอพักจะต้องจัดห้องน้ำ-ห้องส้วม ไว้บริการอย่างพอเพียง ตามสัดส่วนของนิสิตนักศึกษา

2.17 หอพักต้องจัดให้มีสถานที่จอดรถจักรยานหรือจักรยานยนต์ของนิสิตนักศึกษาอย่างเพียงพอและปลอดภัย

2.18 ถ้าเป็นไปได้หอพักควรจัดให้มีบริการร้านอาหารบริเวณหอพัก หรือบริเวณที่ไปใช้บริการได้สะดวก จำนวนนิสิตนักศึกษา ต่อห้องพัก ควรเป็นห้องละ 2 คน และสูงสุดไม่ควรเกินห้องละ 4 คน

2.19 หอพักต้องจัดระบบความปลอดภัยในการเข้า ออก หอพักตลอด 24 ชั่วโมง

3. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาหอพัก

3.1 หอพักจะต้องจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสัยการออกกำลังกาย การพัฒนาบุคลิกภาพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาหอพัก

3.2 หอพักจะต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาเมื่อแรกเริ่มเข้ามาพักในหอพักเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอยู่หอพัก

3.3 หอพักจะต้องจัดให้มีคณะกรรมการนิสิตนักศึกษาหอพัก เพื่อฝึกให้รู้จักการปกครอง ดูแลกันเองภายใต้การให้คำปรึกษาของบุคลากรของมหาวิทยาลัย

3.4 หอพักจะต้องมีจุดมุ่งหมายการพัฒนา นิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับปณิธานมหาวิทยาลัย

3.5 หอพักจะต้องจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อการแก้ปัญหาชีวิต ปัญหาการเรียน ปัญหาการปรับตัวและปัญหาอื่น ๆ แก่ นิสิตนักศึกษาหอพัก

*

4. ลักษณะกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ควรประกอบด้วย

4.1 โครงการพัฒนาด้านร่างกาย มุ่งส่งเสริมการปลูกฝังพัฒนาทักษะนิสัยการออกกำลังกาย การดูแลตนเอง ตลอดจนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

4.2 โครงการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ การแต่งกาย

4.3 โครงการพัฒนาด้านจิตใจ มุ่งส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การสร้างสัมพันธภาพ ความเอื้ออาทร ความรัก ความห่วงใยระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันเองและกับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความสำนึกในหน้าที่ของลูกพ่อแม่ ครู อาจารย์ เป็นต้น

4.4 โครงการพัฒนาด้านสังคม มุ่งส่งเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้รู้จักมารยาททางสังคม สามารถเข้าสังคมได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ การเรียนรู้ปัญหาสังคม การระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสังคม เป็นต้น

4.5 โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อม มุ่งส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา เกิดความรับผิดชอบดูแลพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอพักร่วมกัน ช่วยดูแลรักษาเสมือนบ้าน

4.6 โครงการพัฒนาด้านทักษะทางการศึกษา มุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนในมหาวิทยาลัย ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำงานทางวิชาการ อาทิ ทักษะการพิมพ์ ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ การทบทวนรายวิชา เป็นต้น

5. การจัดการบริหารหอพักนิสิตนักศึกษา

5.1 องค์กรบริหารหอพักนิสิตนักศึกษา ควรเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา

5.2 การบริหารหอพักมีความจำเป็นต้องใช้นักบริหารที่มีความรู้หลักวิชาการบริหาร เช่น การวางแผน การจัดบุคลากร การจัดงบประมาณ เป็นต้น เพื่อให้การบริหารงานหอพักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 แนวทางการบริหารจัดการด้านการเงิน ผู้บริหารหอพักจะต้องยึดหลัก “เลี้ยงตัวเองได้แต่ไม่แสวงหากำไร”

5.4 เพื่อให้การจัดการหอพักเป็นไปตามแนวคิด “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรแยกบุคลากรในหอพักเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการดูแลด้านกายภาพ และความเป็นอยู่ กับฝ่ายพัฒนาและให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา

5.5 สัดส่วนของเจ้าหน้าที่ดูแลด้านกายภาพและความเป็นอยู่ต่อจำนวน นิสิตนักศึกษา ควรเป็น 1 : 300 สัดส่วนของเจ้าหน้าที่พัฒนาและให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา หอพักควรเป็น 1 : 100

5.6 เจ้าหน้าที่ดูแลด้านกายภาพและความเป็นอยู่ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาและให้คำปรึกษาจะต้องเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบสูง ตลอดจนได้รับความเชื่อถือจากนิสิตนักศึกษาหอพัก *

5.7 มหาวิทยาลัยต้องจัดการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริการหอพักให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดและความมุ่งหมายของการจัดบริการหอพักอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.8 มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระเบียบนิสิตนักศึกษาหอพักให้สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาและให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.9 มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีการประเมินผลการจัดบริการหอพักเป็นระยะ ๆ

5.10 บุคลากรหอพักทุกระดับจะต้องมีวิญญาณของความเป็นครูและรู้สึกกับนิสิตนักศึกษาเสมือนหนึ่งเป็นพี่ น้องหรือเป็นลูก หลาน

6. ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษา

6.1 หอพักนิสิตนักศึกษาแบ่งได้เป็นหอพักส่วนกลางทั่วไปและหอพักเฉพาะวิชา

6.2 หอพักนิสิตนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังจำเป็นต้องแยกเพศชาย หญิง ด้วยการแยกอาคารออกจากกันอย่างเด็ดขาด

6.3 หอพักนิสิตศึกษาอาจแบ่งตามระดับการศึกษา เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและหอพักบัณฑิตศึกษา

6.4 หอพักนานาชาติควรจัดเฉพาะหอพักระดับบัณฑิตศึกษา แต่ถ้าเป็นนักศึกษาต่างชาติระดับปริญญาตรีควรจัดให้พักรวมกับหอพักนักศึกษาไทยตามปกติ

6.5 การจัดหอพักเฉพาะสาขาวิชาควรจัดเฉพาะสาขาวิชาที่มีธรรมชาติของการปฏิบัติงานและการพักอาศัยต่างจากกลุ่มอื่น เช่น สาขาแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ หรือสาขาอื่น ๆ เป็นต้น

6.6 นิสิตนักศึกษาทุกคนควรมีโอกาสพักอาศัยร่วมกันในหอพักส่วนกลางอย่างน้อย 1-2 ปี ก่อนจะแยกย้ายไปพักในหอพักเฉพาะสาขาวิชา

ที่พักเอกชน ที่พักเอกชนประกอบด้วยหอพักเอกชน คอร์ท อพาร์ทเมนต์ ห้องเช่า และบ้านเช่า ซึ่งมีทั้งที่ขออนุญาตจัดตั้งถูกต้อง และไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507

หอพักเอกชน หมายถึง สถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อเป็นที่พักของนักเรียน นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนผู้พักอาศัยตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ซึ่งมีเอกชนเป็นเจ้าของผู้ประกอบการ แยกเป็น 2 ประเภท คือ หอพักชาย สำหรับผู้พักที่เป็นชาย และหอพักหญิงสำหรับผู้พักที่เป็นหญิง โดยมีกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันได้ขึ้นอยู่กับกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลการดำเนินการหอพักของเอกชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 ซึ่งในเขตกรุงเทพมหานครมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นนายทะเบียนหอพัก และในส่วนภูมิภาคมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนหอพัก

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ มุ่งที่จะให้การคุ้มครองสวัสดิการเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าพักในหอพักให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัย และให้มีการเก็บค่าเช่าหอพักในอัตราที่เหมาะสม มี 4 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1	การตั้งหอพัก
หมวดที่ 2	การจัดการหอพัก
หมวดที่ 3	อำนาจหน้าที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
หมวดที่ 4	บทกำหนดโทษ

ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข.

ต่อมาเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2508 พลเอกประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในขณะนั้นได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2508) ออกตามความในพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข.

เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ขยายออกไปยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศมากขึ้น จึงตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติหอพักนักศึกษา พ.ศ. 2507 บังคับในท้องที่บางจังหวัด พ.ศ. 2517-2529 รวม 5 ฉบับ ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนและผู้ที่อยู่ระหว่างการศึกษາได้เดินทางไปศึกษาต่อในจังหวัดที่มีสถานศึกษาชั้นสูงตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก นักเรียน นักศึกษาบางส่วนได้เข้าพักอยู่ในหอพักเอกชนที่ตั้งขึ้น โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลตรวจตรา ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอันไม่พึงปรารถนาต่างๆ เหมือนดังที่เคยปรากฏก่อนมีการใช้บังคับพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 เช่น หอพักบางแห่ง เป็นแหล่งมั่วสุมของพวกทูจริด มิจฉาชีพ หรือช่องโจร และบางแห่งก็เป็นแหล่งอบายมุขที่เพาะความประพฤติชั่วให้แก่เยาวชนของชาติ (อ้างจากกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2539)

ดังนั้น นักศึกษาที่พักในหอพักเอกชนที่ได้รับอนุญาตถูกต้องจะได้รับการบริการอำนวยความสะดวก เช่น มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องนอนเครื่องใช้ มีความสะอาดเพราะมีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดทุกวัน ได้รับความปลอดภัย โดยหอพักมีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อย และไม่เป็นแหล่งมั่วสุมทางเพศ เพราะหอพักจะแยกเพศชาย หญิง ไม่จัดนักศึกษาเข้าพักแบบสหหรือคละเพศ นักศึกษาที่เข้าพักในหอพักประเภทนี้ จึงไม่เป็นที่กังวลของผู้บริหารมหาวิทยาลัย แต่สำหรับนักศึกษาที่เข้าพักในที่พักหรือบ้านเช่าเอกชนโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น นักศึกษาจะเข้าพักรวมกันก็คนก็ได้ หรือบางหลังอยู่กันอย่างแออัด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องนอนเครื่องใช้ใด ๆ ขาดการรักษาความสะอาด ทำให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาไม่ดี และเสี่ยงต่อการติดอวัยวะ เช่น การมั่วสุมเล่นการพนันและการเสพยา มหาวิทยาลัยจึงควรตระหนักหาแนวทางป้องกันและแก้ปัญหา เพื่อให้นักศึกษาที่พักในที่พักหรือบ้านเช่าเอกชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และไม่เสี่ยงหรือมีความเสี่ยงต่อกภัยต่าง ๆ น้อยลง

2. การจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ในการจัดหอพัก มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาหอพักและพัฒนาให้นักศึกษาที่พักในหอพัก พอสรุปได้ดังนี้

คณะทำงานพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาหอพักที่พึงประสงค์ ทบวงมหาวิทยาลัย (2544) ได้ให้ความสำคัญในการจัดบรรยากาศ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ในหอพักและนอกหอพักตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ ในรูปแบบการจัดหอพัก และยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ

1. การจัดสถานที่สำหรับปรุงอาหารสำเร็จรูป ควรจัดเป็นกิจกรรมแยกออกจากหอพัก
2. การจัดลานอเนกประสงค์เพื่อใช้สำหรับการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย เล่นเกมส์หรือประชุมภายในหอพักนั้น หากสามารถจัดได้ก็มีความสมบูรณ์ หากจัดไม่ได้อาจใช้สถานที่แห่งอื่นในสถาบันทดแทนได้
3. จำนวนสัดส่วนของเจ้าหน้าที่พัฒนาและให้คำปรึกษาต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาหอพัก ควรให้เป็นไปตามมาตรฐานของวิชาชีพด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในหอพักจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ

สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักศึกษาในหอพัก จึงได้จัดให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งภายในหอพัก และบริเวณใกล้เคียงหอพักนักศึกษาดังนี้

1. บริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้ภายในหอพักนักศึกษา
  - 1.1 ห้องอ่านหนังสือ จัดสถานที่อ่านหนังสือ ทำรายงานหรือทบทวนวิชาเรียน ทั้งในหอพักและใต้หอพัก
  - 1.2 ห้อง Common Room ซึ่งได้จัดเตรียมหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ ทั้งรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน ไว้ให้ตามที่นักศึกษาต้องการ

1.3 ห้องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์เครือข่าย และยังอนุญาตให้นักศึกษานำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมาใช้ในห้องพักได้

๕.4 ห้องพระ ห้องละหมาด เพื่อการนั่งสมาธิ สวดมนต์ ทำพิธีกรรมทางศาสนา

๕.5 ห้องยา

1.6 เครื่องรับโทรทัศน์ระบบผ่านสัญญาณดาวเทียม และกำลังจะติดตั้งระบบยู บี ซี

1.7 น้ำดื่มที่สะอาดผ่านการกรองและทำความเย็น

1.8 เครื่องรับโทรศัพท์ทั้งระบบภายในและภายนอก โดยการใช้รหัส PIN PHONE ทุกชั้นของหอพัก

1.9 เครื่องโทรศัพท์ชนิดหยอดเหรียญบริเวณชั้นล่างของหอพัก

1.10 บริการซักรีดโดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ให้บริการรับ - ส่งถึงหอพัก

2. บริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้บริเวณใกล้หอพักนักศึกษามีดังนี้

1. เครื่องรับโทรศัพท์ชนิดหยอดเหรียญ
2. เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ
3. สถานที่ออกกำลังกาย (อเนกประสงค์ และที่นั่งพักผ่อน)
4. ตู้ A.T.M.
5. ร้านอาหาร เครื่องดื่มและเครื่องอุปโภค บริโภคต่าง ๆ
6. ร้านจำหน่ายหนังสือ
7. ร้านให้เช่าหนังสือ
8. ร้านบริการคอมพิวเตอร์เครือข่าย
9. ร้านล้างอัดถ่ายรูป
10. ร้านถ่ายเอกสาร
11. ร้านซ่อมและตัดเย็บเสื้อผ้า
12. ร้านขายของที่ระลึก
13. ร้านขายม้วนเทป
14. ร้านบริการทำ พ.ร.บ.
15. ร้านตัด ซอย สระผม
16. สถาบัน สอนภาษา A.U.A.
17. ร้าน ซัก อบ รีด
18. รถสวัสดิการวิ่งภายในมหาวิทยาลัย
19. รถจักรยานให้เช่าราคาถูกลง
20. รถโดยสารขนาดเล็ก (ตุ๊ก ๆ) วิ่งภายใน - นอกมหาวิทยาลัย
21. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหอพัก
22. บริการไปรษณีย์ภัณฑ์

23. บริการยาที่สำนักงานหอพัก
24. คลินิกสุขภาพ
25. การบริการสุขภาพในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์และโรงพยาบาลทันตกรรม
26. การประกันภัยอุบัติเหตุนักศึกษา

บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมไว้บริการนักศึกษานั้น บางประเภทก็มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา บางประเภทไม่มี หรือมีไม่เพียงพอ ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของสถานที่ และนโยบายของมหาวิทยาลัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เครือข่าย และเครื่องรับโทรศัพท์ภายใน ยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา สถานที่ประกอบการ และร้านจำหน่ายอาหารไม่ได้รับการปรับปรุงให้เพียงพอและถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร บริการโทรศัพท์ราคาถูกซึ่งนักศึกษานิยมใช้บริการที่แนวถนนปูลณณกันท์ มหาวิทยาลัยไม่ส่งเสริมให้มีภายในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหอพัก ปัจจุบันเพียงเวียนตรวจตระเวนเป็นครั้งคราว ทำให้ความปลอดภัยในหอพักมีได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่บริเวณหอพักขณะนี้ มุ่งบริการนักศึกษาในหอพัก และนักศึกษาโดยทั่วไปที่ไม่ได้พักในหอพัก แต่ปกติจะมีบุคลากรพร้อมสมาชิกในครอบครัว และบุคคลจากภายนอกเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความแออัดเกี่ยวกับสถานที่จอดรถ ที่นั่งรับประทานอาหารไม่เพียงพอในบางเวลา

อย่างไรก็ตามสำหรับสถานที่ปรุงและจำหน่ายอาหารในร้านค้าแผงลอย (โรงช้าง) มหาวิทยาลัยได้เร่งรัดให้มีการปรับปรุงเป็นศูนย์อาหาร และทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 2 พฤษภาคม 2545 (ตามสัญญาจ้างเลขที่ 5/2545 ลงวันที่ 2 มกราคม 2545 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) และในส่วนของงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา ภายใต้ความร่วมมือกับอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการอนามัยสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ นักวิชาการจากศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม เขต 12 จังหวัดสงขลา และเจ้าหน้าที่จากกองสาธารณสุข เทศบาลนครหาดใหญ่ ได้จัดให้มีการพัฒนายกระดับคุณภาพการให้บริการอาหารอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

1. จัดอบรมให้ความรู้สุขาภิบาลอาหารแก่ผู้ประกอบการ
2. ตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ในอาหารและเครื่องดื่ม

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีหอพักนักศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในการควบคุมบริหาร โดยกองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี จำนวน 15 อาคาร แยกเป็นหอพักนักศึกษาชาย 7 อาคาร มีที่พักรวม 1,466 ที่ หอพักหญิง 8 อาคาร รวม 2,199 ที่ และมีที่พักรวมอยู่ในการควบคุมดูแล ของฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ 2 อาคาร จำนวน 764 ที่ คณะแพทยศาสตร์ 2 อาคาร 382 ที่ รวมเป็นที่พักรวมในวิทยาเขตหาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 19 อาคาร จัดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เข้าพักได้

จำนวน 4,811 คน และมีที่พักนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 78 คน รวมมีที่พักในมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 4,889 ที่ เมื่อเปรียบเทียบกับ จำนวนนักศึกษา วิทยาเขตหาดใหญ่ ในปีการศึกษา 2544 มีนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 9,311 คน และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1,697 คน รวมเป็นจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 11,008 คน มหาวิทยาลัยมีที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวน 4,889 ที่ คิดเป็นร้อยละ 44.4 และเมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 ปี 2549 วิทยาเขตหาดใหญ่ จะมีนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 13,062 คน และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 3,416 คน รวมเป็นจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 16,478 คน ถ้ามหาวิทยาลัยไม่จัดสร้างหอพักเพิ่ม วิทยาเขตหาดใหญ่จะมีที่พักในมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาลดเพียงร้อยละ 29.7 เท่านั้น จะมีนักศึกษาที่พักนอกมหาวิทยาลัยมากขึ้น เป็นจำนวน 11,589 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 73.3 นอกเหนือจากนี้ มหาวิทยาลัยควรดำเนินการวางแผนการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งที่พักในหอพักแก่นักศึกษาที่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ความหมายของยาเสพติด ยาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายอาชีพ จึงมีทัศนะความหมายของยาเสพติดหลายรูปแบบ ตามความเกี่ยวพันของยาเสพติดที่มีต่อวิชาชีพของบุคคลนั้นๆ เช่น ยาเสพติดในความหมายของเภสัชกร คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ แต่สำหรับ นักสังคมสงเคราะห์ คือ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม และสำหรับนักกฎหมาย คือ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพิษ และพิษของมัน เป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรม ฯลฯ เนื่องจากยาเสพติดมีทั้งชนิดที่กฎหมายควบคุม และชนิดที่ซื้อขายได้เสรี จึงขอให้ความหมายตามที่ระบุในกฎหมายและความหมายทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2533) ดังนี้

1. ความหมายตามกฎหมายที่ระบุไว้ คือ ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งหมายถึง “สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพิษหรือส่วนของพิษที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่”

2. ความหมายโดยทั่วไป ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพ หรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำ ๆ กันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เป็นช่วงระยะ ๆ หรือนานติดต่อกันก็ตาม จะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจ หรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพติดเสื่อมโทรมลง และเมื่อ

ถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพ จะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจหรือเฉพาะทางด้านจิตใจเกิดขึ้นในผู้เสพนั้น

ประเภทของยาเสพติด ชื่อและประเภทยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2542) ดังนี้

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง มี 32 รายการ ที่สำคัญ คือ เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เอ็กซ์ตาซี และแอลเอสดี อาเซทอร์ฟิน เทโทเบมิโดน ฯลฯ

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป มี 100 รายการ ที่สำคัญ เช่น โบโคคา โคคาอิน โคเดอีน ยาสกัดเข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟิน ฝิ่น (ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก หรือมูลฝิ่น) ฯลฯ

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 เป็นส่วนผสมอยู่ด้วย ตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ เช่น Cosome Ilvico syrup Codyl Cough linctus (ยาแก้ไอโคดิล) ฯลฯ

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 หรือประเภท 2 มี 15 รายการ ที่สำคัญ ได้แก่ อาเซติคแอนไฮไดรด์ อาเซติลคลอไรด์ เอธิลีน ไดอาเซเตท ฯลฯ

ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น หมายความว่ารวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น และพืชเห็ดชี่ควาย

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ป.ป.ส.) ร่วมกับสำนักวิจัยเอแบคเคเอสซีอินเทอร์เน็ต โพลล์ (เอแบคโพลล์) ทำการสำรวจข้อมูลการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาทั่วประเทศ ในช่วงปี 2542 พบว่า นักศึกษาในระดับ ปวช. มีอัตราเกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูงสุด ร้อยละ 26.9 รองลงมา นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 16.7 และ ระดับ ปวส. ร้อยละ 13.7 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 9.6 ปริญญาตรี ร้อยละ 8.0 และระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ ซึ่งประเภทของยาเสพติดที่นักเรียนและนักศึกษาเกี่ยวข้อง(ไม่รวมสุราและบุหรี่) 3 ลำดับ ได้แก่ ยาบ้า สารระเหย และกัญชา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2542) นอกจากนี้ ไพฑูรย์ อินทศิลา(2544) ได้นำเสนอบทความในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เรื่อง มหันตภัย ยาบ้า ในสถานศึกษา ทำนองเดียวกัน คือ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า ในประเทศได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และที่น่าเป็นห่วงก็คือยาเสพติดได้แพร่ระบาดลุกลามในโรงเรียนหรือสถานศึกษา วันนี้นี้เด็กและเยาวชน นักเรียนนักศึกษาที่เป็นอนาคตของชาติได้ตกหลุมพรางของยาเสพติดทั้งการเป็นผู้ค้าและผู้เสพเป็นจำนวนมาก ตัวเลขการจับกุมของทั่วประเทศเมื่อสิ้นปี 2544 การจับกุมผู้กระทำผิดดำเนินคดีมากถึง 246,425 คดี ได้ยาบ้าของกลาง 78.8 ล้านเม็ด แต่หากนำตัวเลขดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับสถิติการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง พบว่า ตัวเลขการจับกุมมีเพียงน้อยนิดเท่านั้น เพราะการวิจัย ระบุว่าผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดน่าจะมีไม่ต่ำกว่า 7,312,000 คน ในจำนวนนี้ตกเป็นทาสยา

เสพติดแล้วประมาณ 99,722 คน ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการระบุว่าเด็กในสถานการศึกษาทั้งหมด 7,037,170 คน พบว่า เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวน 63,907 คน แต่หากดูตัวเลขของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปป.ส.) พบว่า นักเรียนนักศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วกว่า 300,000 คน และ บทความ สฎีปหน้า 1 เดลินิวส์ (2544) ได้กล่าวถึง การรณรงค์ลด ละ เลิก บุหรี่ ตามนโยบายจัดระเบียบมหาวิทยาลัย โดย สุธรรมแสงประทุม รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย จะรณรงค์ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยให้ข้อมูลว่า มีมหาวิทยาลัย จำนวน 22 แห่ง และมีนักศึกษากว่า 3,000 คน เข้าร่วมโครงการนี้ ถือเป็นความร่วมมือร่วมใจกันของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง โดยหวังให้นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม นับว่าเป็นนโยบายที่น่าสนับสนุน ซึ่งหลาย ๆ มหาวิทยาลัยมีการรณรงค์อยู่แล้ว รูปแบบการรณรงค์ ได้แก่ จำกัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่ ประกาศเขตปลอดบุหรี่ ทำป้ายคัดเซาท์ แต่งกลอน บทความ ที่มีเนื้อหาณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่และเสพยาเสพติด นอกจากนี้ก็มีกฎหมายให้ร้านค้าในสถาบันจำหน่ายบุหรี่และสิ่งเสพติดอื่น ๆ ส่งผลให้มีนักศึกษาสูบบุหรี่ลดน้อยลง และ กิตติศักดิ์ ประภัสพงษา ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยกล่าวว่า การติดบุหรี่อาจนำไปสู่การติดสารเสพติดอื่นที่รุนแรงมากกว่า จึงต้องมีการรณรงค์เพื่อแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ๆ จุดนี้ด้วย และรูปแบบการรณรงค์นอกจากประชาสัมพันธ์เพื่อให้ลดละ เลิก แล้วก็อาจจัดให้มีคลินิกอดบุหรี่ เข้มงวดห้ามร้านค้าในมหาวิทยาลัยขายบุหรี่ และหากเกิดผลสำเร็จแล้วต่อไปอาจจะยกเลิกสถานที่สำหรับสูบบุหรี่ในที่สุด หันมาส่งเสริมสร้างลานกีฬาเพื่อสุขภาพที่มีใช้เพื่อการแข่งขัน รวมทั้งได้เสนอข้อมูลสถิติการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นไทย จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ว่า ในวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ยังเป็นนักเรียน นักศึกษากันอยู่นั้น ในปี 2542 มีวัยรุ่นชายสูบบุหรี่ 1,396,200 คน ส่วนวัยรุ่นหญิงมีจำนวนตัวเลขอยู่ที่ 19,500 คน ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่สูงพอสมควร และแม้จะมีผู้ที่เลิกสูบ แต่ผู้ที่ริสูบบุหรี่ก็เข้ามาทดแทนเป็นเงาตามตัวเสมอมา ทั้งที่วัยรุ่นนั้นเมื่อติดบุหรี่แล้ว โอกาสที่จะติดสิ่งเสพติดร้ายแรงอื่น ไม่ว่าจะเป็น สุรา ยาบ้า เฮโรอีน ฯลฯ จะยังมีมากกว่าผู้ไม่ติดบุหรี่

จากการวิจัยของสถาบันวิจัยการช้ำยาในสหรัฐพบว่า วัยรุ่นอายุระหว่าง 12-17 ปีที่สูบบุหรี่จะมีอัตราการติดสุราเพิ่มขึ้น 4 เท่า ติดกัญชาเพิ่มขึ้น 100 เท่า และติดโคเคนเพิ่มขึ้น 32 เท่า จากคนที่ไม่สูบบุหรี่ และจากการวิจัยคนไทยที่เสพเฮโรอีน พบว่า 95% เริ่มจากการสูบบุหรี่มาก่อน

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับหอบพักและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

เอกสารและผลงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่ว ๆ ไป

มีนักวิชาการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ทำการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาหอบพัก ดังนี้

วิชา เพชรขาว (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ การศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ” เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักใน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านบริหาร ด้านสวัสดิการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประจำหอพักของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 588 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาหอพักวิทยาเขตหาดใหญ่และวิทยาเขตปัตตานี ประสบปัญหาในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ในระดับปานกลาง โดยส่วนรวมด้านกายภาพและด้านสวัสดิการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในขณะที่ วิชา พงษ์วิจิตร (2529) ได้ทำการศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528 รวมทั้งสิ้น 893 คน โดยใช้แบบสำรวจลักษณะของนิสิตหอพัก มี 4 ด้าน คือ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเอื้อเฟื้อ และด้านความมีวินัยในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้ว่าคุณลักษณะของตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง ส่วนความเอื้อเฟื้อและความมีวินัยในตนเองมีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับงานวิจัยของ ศิริอร ชันธหัตถ์ (2527) ที่ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพักวิทยาลัยกับนักศึกษาเดินเรียนของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาภาคปกติทั้งชายและหญิงที่อยู่ประจำหอพักวิทยาลัย และเดินเรียนปีการศึกษา 2526 ของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ในด้านคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประจำหอพักมีคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน สูงกว่านักศึกษาเดินเรียน

ในขณะที่ วิชา ลักษณ์ คัคโนภาส (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 78 คน และนักศึกษาจำนวน 648 คน ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและนักศึกษา เห็นว่า บริการทุกประเภทมีระดับสำคัญมาก ในด้านหอพัก นิสิตนักศึกษาเห็นว่ายังไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้นิสิตนักศึกษา ต้องพักอาศัยกันอย่างแออัด หอพักมีปัญหาเรื่องไฟดับเป็นประจำ มีสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เข้าไปอาศัยถ่ายมูลทำให้สกปรกและส่งกลิ่นเหม็น มีปัญหาเรื่องน้ำไม่ไหลตลอดกลางคืน ไม่มีสถานที่จัดเก็บจักรยาน บริเวณรอบๆ หอพักไม่ได้ปรับปรุงให้ดี สถานที่ตากผ้าภายนอกมีหนูรบกวน รวดตากผ้ามีไม่เพียงพอ เป็นต้น

ส่วนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วุฒิพล สกลเกียรติ (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2522 - 2523 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักทุกคณะวิชา ยกเว้นคณะวิศวกรรมศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง

องค์ประกอบของสถานที่พักอาศัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักนั้น บริเวณที่ตั้งของหอพักมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพียงองค์ประกอบเดียว แต่นิสิตที่อาศัยอยู่นอกหอพักมีความสัมพันธ์ 2 องค์ประกอบ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกและนันทนาการในหอพัก สำหรับการพักผ่อนและการออกกำลังกาย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดารณี ปิยะวารณสุทธิ์ (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักที่มหาวิทยาลัย พบว่า โดยส่วนรวมนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะกับที่พักอาศัยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่จากการวิจัยของพิทักษ์ พุทธรัตน์ (2522) เรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูยะลา พบว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่พักอยู่บ้านเช่า และพักอยู่หอพักเอกชน และนักศึกษาที่พักอยู่ไกลวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่พักอยู่ไกลจากวิทยาลัย

ในต่างประเทศ ฮันเตอร์ (Hunter, 1977 อ้างถึงในศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530) ได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในและนอกหอพักของมหาวิทยาลัย 6 แห่ง ในรัฐ นอร์ท คาโรไลนา (North Carolina) พบว่า นิสิตทั้งสองกลุ่มใน 6 มหาวิทยาลัย มีผลการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของซูซาน (Susan, 1990 อ้างถึงในศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์, 2530) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผิวดำ ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยอลาบามา (Alabama) ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งที่ศึกษา คือ การพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่นอกหอพักของมหาวิทยาลัยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของโบวแมนและพาทิน (Rebert L. Bowman and Kenneth E. Partin, 1993 อ้างถึงในกมลเทศ อิมโอชา, 2538) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่นอกหอพักของมหาวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักศึกษาหอพักค่อนข้างจะมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองดีด้านความสัมพันธ์ นักศึกษาหอพักมีมนุษยสัมพันธ์ความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเองและมีความเอื้อเฟื้อ แต่จากผลการวิจัยของ ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์ (2530) ซึ่งศึกษาอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2540 พบว่า ความสัมพันธ์ของนิสิตหอพักมีแนวโน้มลดลง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศส่วนมากยังไม่พบความแตกต่างอย่างเด่นชัด และมีแนวโน้มว่านักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของสถาบันการศึกษาอาจจะมียผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้อยู่หอพักของสถาบัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับหอพักเอกชน

ภิญญา ศักดิ์เพชร (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย ใน 5 ด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านการควบคุมหนี้สิน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านสภาพแวดล้อม โดยทัศนคติของนิสิตที่มีต่อหอพักเอกชนอยู่ในระดับกลาง ทั้ง 5 ด้าน ทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับสูง ทั้ง 5 ด้าน และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุพัตรา วิจิตรโสภา (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการจัดที่พักภายในมหาวิทยาลัย และหอพักเอกชน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2536 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักบริเวณถนนปูลณณกันท์ คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหอพักเอกชนสรุปได้ดังนี้

1. ค่าเช่าควรถูกกว่า และปรับปรุงหอพักให้เหมาะสมกับราคา
2. ควรจัดแยกหอพักเป็นประเภทชาย และหญิง
3. ควรมีรถบริการรับ-ส่ง ระหว่างที่พักนอกมหาวิทยาลัย กับมหาวิทยาลัย
4. มีการเก็บเงินค่าประกันหอพักแพง
5. ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น โทรศัพท์ เครื่องโพง ที่จอดรถ น้ำดื่ม

ห้องรับแขก ยามรักษาความปลอดภัย และถ้าเป็นบ้านเช่า ควรมีโต๊ะ เก้าอี้ เตียงนอน บริการ

ในขณะเดียวกัน วันชัย ธรรมสังการ (2536) ได้วิจัยสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก หรือบ้านเช่าเอกชน ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักบริเวณถนนปูลณณกันท์ คิดเป็นร้อยละ 44 นักศึกษามีความต้องการให้หอพัก บ้านเช่าเอกชน จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่ม ดังนี้ น้ำดื่มที่ผ่านระบบการทำมาเย็น สถานที่/ร้านจำหน่ายอาหารใกล้เคียง โทรศัพท์ เวย์ยาม หนังสือพิมพ์ นอกเหนือจากการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ เตียงฟูก โต๊ะเก้าอี้ หมอน ผ้าปูที่นอน ตู้เสื้อผ้า ที่วางรองเท้า ราวตากผ้า พัดลม และกระจก และเปรียบเทียบสภาพทั่วไป ระหว่างหอพัก/บ้านเช่าเอกชน กับ หอพักของมหาวิทยาลัย พบว่า ความเป็นส่วนตัว ความมีอิสระ ของการพักในหอพัก บ้านเช่าเอกชนมีมากกว่าหอพักมหาวิทยาลัย แต่ด้านความปลอดภัยในชีวิต การพักในหอพักของมหาวิทยาลัยมีมากกว่าการพักในหอพัก/บ้านเช่าเอกชน ส่วนความสะดวก ความเงียบสงบ และความปลอดภัยในด้านอื่นๆ นอกเหนือจากความปลอดภัยในชีวิต จัดอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน

ในปี 2518 เจ็ดโฉม เกรียงวิจิตร (อ้างจากกมลเสศ อิมโอชา, 2538) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ และการบริการหอพักเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในหอพักเอกชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จนถึงชั้นอุดมศึกษา จำนวน 315 คน พบว่า ในการเลือกหอพักนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคำนึงถึงความสะดวก สิ่งแวดล้อม ค่าบริการหอพัก และการคมนาคม มีส่วนน้อยที่สุด คำนึงถึงอาหารในหอพัก และในด้านการเลือกหอพัก นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมเลือกห้องพัสดุ เพราะต้องการมีเพื่อน รองลงมาเพราะประหยัดทรัพยากร นอกจากนี้ยังพบว่า หอพักเอกชนไม่มีสนามหญ้าหรือสนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์บริการ หรือการจัดบริการก็มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษาผู้พักอาศัย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ในการจัดหอพัก มหาวิทยาลัยจะต้องจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาหอพักและพัฒนาให้นักศึกษาที่พักในหอพัก โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ศรีรัตน์ จันทรสวมวงศ์ (2540) ได้ทำการศึกษาอนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภายในปี พ.ศ. 2540 ผลการวิจัยพบว่า การลงทุนและการบริการกิจการนิสิต จะดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย ในลักษณะหอพักแยกเพศหญิงชายที่นิสิตทุกระดับจะมีสิทธิ์เข้าพักและมีแนวโน้มความต้องการเข้าพักในหอพักนิสิตมากขึ้น และจะมีการเก็บค่าหอพักในอัตราที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ในส่วนของบดำเนินการ การบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ในหอพักนิสิตจึงมีแนวโน้มดีขึ้น มีแนวโน้มการจัดกิจกรรมในหอพักที่เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร และความรู้ในส่วนที่ไม่ได้รับการเรียนปกติ อันจะช่วยให้นิสิตหอพักมีคุณลักษณะของผู้นำและผู้ตามที่ดี ในขณะที่กมลเสศ อิมโอชา (2538) ซึ่งได้ทำการวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษิตินิวสค์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ในด้านการดำเนินงาน หอพักสามารถดำเนินงานในลักษณะธุรกิจ การให้บริการที่มีได้แสวงหากำไร สามารถเลี้ยงตัวเองได้คุ้มค่างับการลงทุน แต่ยังคงขาดความรวดเร็วเหมือนธุรกิจเอกชน

และในปี 2531 นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางพัฒนาหอพักนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า แนวทางการพัฒนาหอพักของสหวิทยาลัยศรีอยุธยา ควรพิจารณาในแต่ละด้านตามลำดับ คือ ด้านบริการเกี่ยวกับเรื่องอาหารและสภาพความเป็นอยู่ ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการดูแลสุขภาพนักศึกษา ด้านกิจกรรมควรจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านวิชาการและอาชีพ ด้านบริหารควรปรับปรุงสภาพหอพักให้ดีขึ้น มีบุคลากรประจำหอพัก และให้นักศึกษามีโอกาสบริหารหอพักอย่างเต็มที่ ส่วนโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักศึกษา ควรจัดให้มีฝ่ายบริการสวัสดิการเพิ่มขึ้นอีกฝ่ายหนึ่ง โดยให้งานหอพักอยู่ในฝ่ายนี้

4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด

สถานการณ์ในปัจจุบันของประเทศ การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นปัญหาที่ได้แพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มนักเรียนนักศึกษาอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติการในเชิงรุกทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้า มีการเพิ่มช่องทางเข้าถึงนักเรียนนักศึกษาโดยใช้นักเรียนนักศึกษาด้วยกันเป็นเครือข่ายของผู้จำหน่าย หรือแม้แต่การพัฒนา ยาเสพติดชนิดใหม่ๆ ขึ้นมา ล้วนเป็นกลยุทธ์ของขบวนการค้ายาเสพติดที่ทำให้การแพร่กระจายเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้เสนอผลวิจัยภาคสนาม เรื่อง โครงการวิจัยเพื่อประมาณการจำนวนนักเรียน นักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด : กรณีศึกษาตัวอย่างนักเรียน นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ เป็นโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพเยาวชนไทย (Monitoring the Future Study of Thai Youth's Quality) เพื่อติดตามเฝ้าระวังชี้สถานการณ์ของปัญหาด้านต่างๆ ของเยาวชนไทยด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประมาณการจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในด้านประเภท ลักษณะการเข้าไปเกี่ยวข้อง และสาเหตุที่ทำให้ไปเกี่ยวข้อง กลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียน นักศึกษา ภาคปกติ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2544 รวมจำนวนทั้งสิ้น 6,092,472 คน โดยไม่นับรวมกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผลการวิจัย พบว่าจากจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 6,092,472 คน ปรากฏว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประมาณ 2,700,049 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 และหากไม่นับรวมเหล่าและบุหรี มีนักเรียน นักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประมาณ 374,653 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

หากพิจารณาลำดับนักเรียน นักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำแนกตามสังกัดการศึกษา ประเภทของยาเสพติด (ไม่รวมบุหรี และสุรา) และสาเหตุที่ทำให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียงลำดับ 5 อันดับ ดังนี้

จำแนกตามสังกัดการศึกษาทั่วประเทศ

สังกัดการศึกษา	ค่าร้อยละ
อาชีวศึกษา	14.2
ราชมงคล	11.9
กรมพลศึกษา	11.2
ทบวงมหาวิทยาลัย	10.9
สถาบันราชภัฏ	10.2

จำแนกตามประเภทของยาเสพติด (ไม่นับรวมเหล้าและบุหรี่)

ประเภทของยาเสพติดที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ
ยาบ้า	58.5
กัญชา	42.2
ยากล่อมประสาท	33.6
สารระเหย/กาว/แลค	16.6
ยาอี	11.3

จำแนกตามสาเหตุที่ทำให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

สาเหตุที่ทำให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	ร้อยละ
อยากรู้/อยากลอง	62.8
ทำตามเพื่อน	32.8
ค่านิยมโก้โก้	19.9
มีปัญหาครอบครัว	19.4
ถูกชักจูง	18.8

(ที่มาแหล่งข้อมูล : สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2544)

และจากการสัมมนาการนำเสนอผลงานวิจัยสถาบัน ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุม 210 สำนักงานอธิการบดี มีการนำเสนองานวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติด ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย อมรา ศรีสังข์ งามกิจการนักศึกษา กล่าวถึงผลการวิจัย ว่า กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่เคยใช้สารเสพติด และปัจจุบันยังใช้อยู่มีร้อยละ 41.2 ประเภทของยาเสพติดที่ใช้ ได้แก่ เหล้า/เบียร์ ร้อยละ 61.0 รองลงมา ได้แก่ บุหรี่ ร้อยละ 38.2 และกัญชา ร้อยละ 0.9 และในกลุ่มที่ใช้สารเสพติด เป็นนักศึกษาชายร้อยละ 58.8 นักศึกษาหญิง ร้อยละ 41.2 โดยนักศึกษาหญิง ส่วนใหญ่ บอกว่า ดื่มเหล้า/เบียร์ ร้อยละ 78.7 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ร้อยละ 19.1 ในขณะที่นักศึกษาชาย สูบบุหรี่ ร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ ดื่มเหล้า/เบียร์ ร้อยละ 48.5 ส่วนลักษณะการพักอาศัยที่เอื้อต่อการเสพของนักศึกษาชายมากที่สุด คือ การเช่าบ้านรวมกัน ส่วนนักศึกษาหญิง คือ การพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการพักในหอพักมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 - 6 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ทุกคณะ ยกเว้น คณะแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 5,442 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนนักศึกษา 5,442 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 953 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากการแทนค่าในสูตรยามาเน (Yamane) เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 หลังจากได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามคืน 853 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามที่ได้รับ จำแนกตามคณะ

คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการ	แบบสอบถาม		
			ที่ส่ง	ได้กลับคืน	ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตร์	1,214	212	220	122	55.5
วิทยาศาสตร์	1,155	203	210	206	98.1
วิทยาการจัดการ	1,438	254	262	252	96.2
ทรัพยากรธรรมชาติ	681	118	126	107	84.9
เภสัชศาสตร์	451	79	84	76	90.5
ทันตแพทยศาสตร์	244	42	47	45	95.7
อุตสาหกรรมเกษตร	259	45	50	45	90.0
รวม	5,442	953	999	853	85.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจความต้องการพักในหอพัก มหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยแบ่งแบบสำรวจออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ ส่วนที่ 2 ความต้องการพักในหอพักทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อย่านถนนปูลณภักดิ์ และแนวทางแก้ไขสภาพความแออัดบริเวณย่านถนนปูลณภักดิ์ และส่วนที่ 4 สภาพความเป็นไปของยาเสพติดทั้งในและบริเวณรอบๆ มหาวิทยาลัย แบบสอบถามที่สร้างเป็นแบบเช็คพฤติกรรม (Checklist) และเติมคำหรือข้อความ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จ ได้นำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้บริหาร คือ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา และนักศึกษา จำนวน 70 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ โดยขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานการนักศึกษาของคณะต่างๆ ในวิทยาเขตหาดใหญ่ ให้ประสานงานกับนักศึกษาเพื่อแจกแบบสอบถาม และขอให้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนให้คณะผู้วิจัย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 9.0 for Windows เป็นเครื่องมือในการประมวลผลข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ความต้องการพักในหอพักของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาความต้องการหอพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย มีดังนี้

1. ความต้องการหอพัก
2. หอพักนักศึกษามีผลต่อการเรียน
3. ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักในมหาวิทยาลัย
4. การบริการต่างๆที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเพิ่มเติม
5. ลักษณะที่พิกนอกมหาวิทยาลัย
6. บริเวณที่ตั้งของหอพักนอกมหาวิทยาลัย
7. ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอกมหาวิทยาลัย
8. ราคาเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นต่อย่านถนนปูลณณกันท์ และแนวทางแก้ไขความแออัด

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปูลณณกันท์
2. ความคิดเห็นของนักศึกษาเพื่อแก้ไขความแออัดย่านถนนปูลณณกันท์

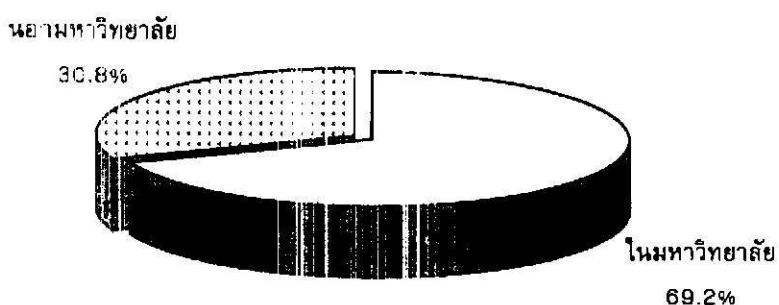
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติด

ส่วนที่ 1 การศึกษาความต้องการหอพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

1.1 ความต้องการหอพัก

📁 **จำแนกตามภาพรวม** นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 69.2 และต้องการหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 30.8 ดังแผนภูมิที่ 1

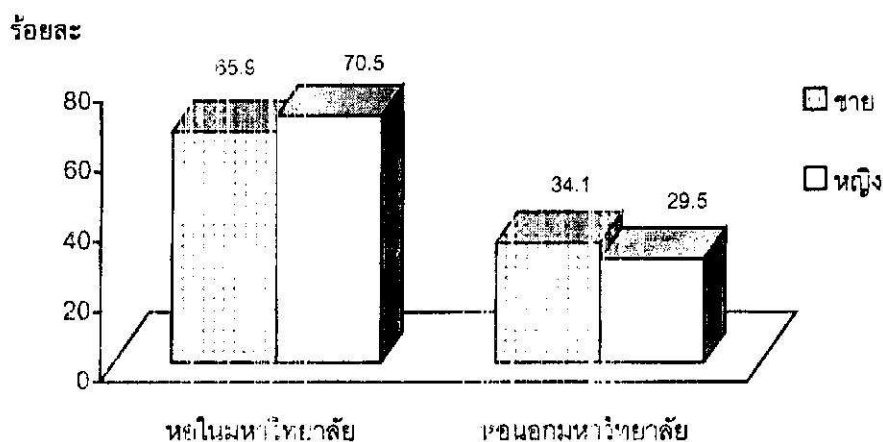
แผนภูมิที่ 1 ความต้องการหอพักของนักศึกษา

เหตุผลของการเลือกหอพักในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา เพราะต้องการประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 30.0 สะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 29.2 มีความปลอดภัย ร้อยละ 15.3 และอื่น ๆ เช่น มีเพื่อนมาก มีที่อ่านหนังสือ เพื่อความพึงพอใจของผู้ปกครอง ร้อยละ 25.5 และเหตุผลของการเลือกหอพักนอกมหาวิทยาลัย เพราะต้องการความเป็นอิสระร้อยละ 32.7 ต้องการใช้รถส่วนตัว ร้อยละ 28.0 ที่พักสบายกว่า ร้อยละ 18.4 และอื่น ๆ เช่น สะดวกในการเดินทาง ต้องการประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่ ร้อยละ 20.9

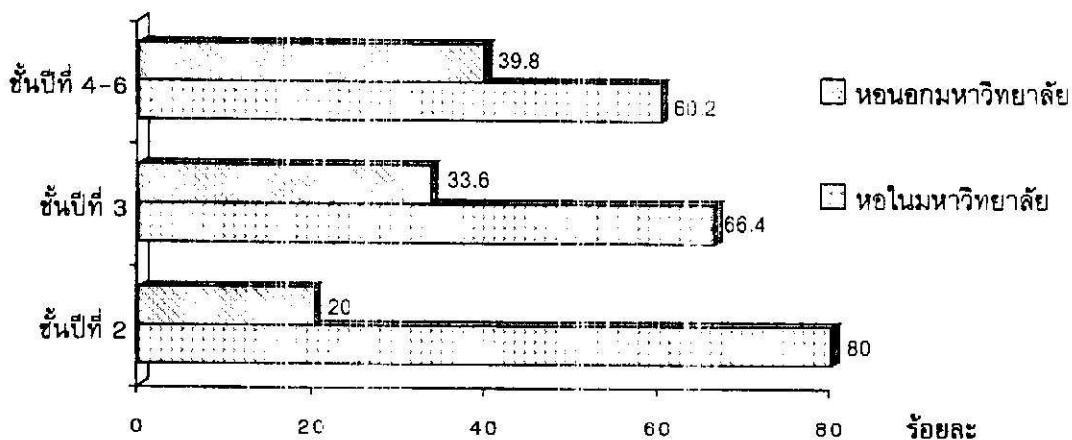
📁 **จำแนกตามเพศ** นักศึกษาชายมีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 65.9 และหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 34.1 ส่วนนักศึกษาหญิงมีความต้องการเลือกหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 70.5 และหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 29.5 ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ความต้องการหอพักของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 80.0 หอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 20.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 66.4 นอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 33.6 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 60.2 และต้องการหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 39.8 ดังแผนภูมิที่ 3

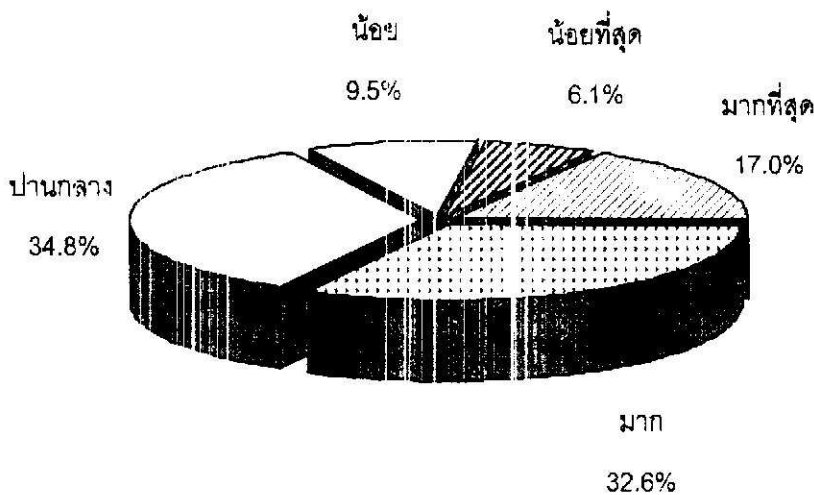
แผนภูมิที่ 3 ความต้องการหอพักของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน

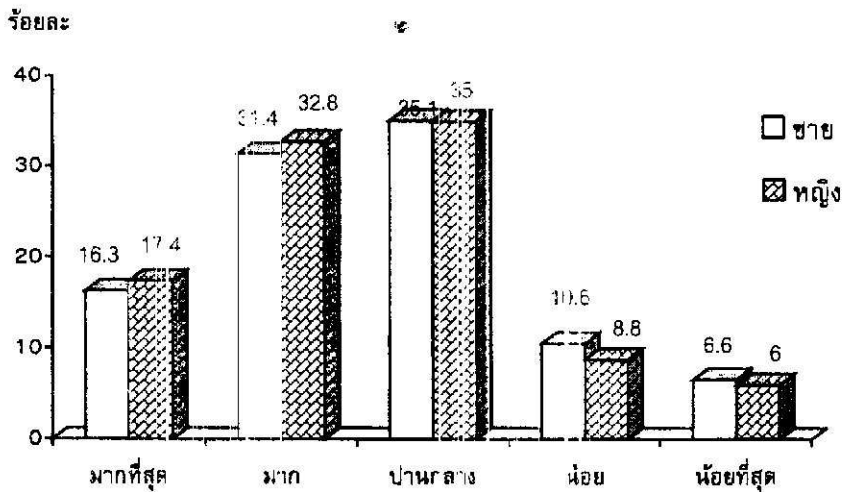
📁 **จำแนกตามภาพรวม** นักศึกษามีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 34.8 มาก ร้อยละ 32.6 และมากที่สุด ร้อยละ 17.0 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน

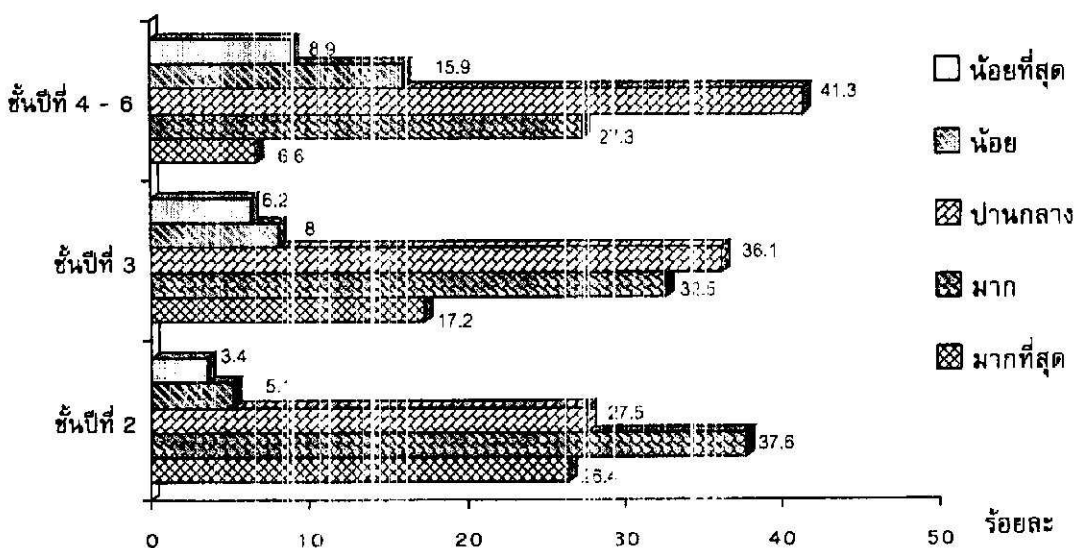
📁 จำแนกตามเพศ นักศึกษายายมีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.1 มาก ร้อยละ 31.4 และมากที่สุด ร้อยละ 16.3 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.0 มาก ร้อยละ 32.8 และมากที่สุด ร้อยละ 17.4 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพัก มีผลต่อการเรียน จำแนกตามเพศ

📁 จำแนกตามชั้นปี นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับมาก ร้อยละ 37.6 ปานกลาง ร้อยละ 27.5 และมากที่สุด ร้อยละ 26.4 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 36.1 มาก ร้อยละ 32.5 และมากที่สุด ร้อยละ 17.2 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 มีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 41.3 มาก ร้อยละ 27.3 และน้อย ร้อยละ 15.9 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพักมีผลต่อการเรียน จำแนกตามชั้นปี

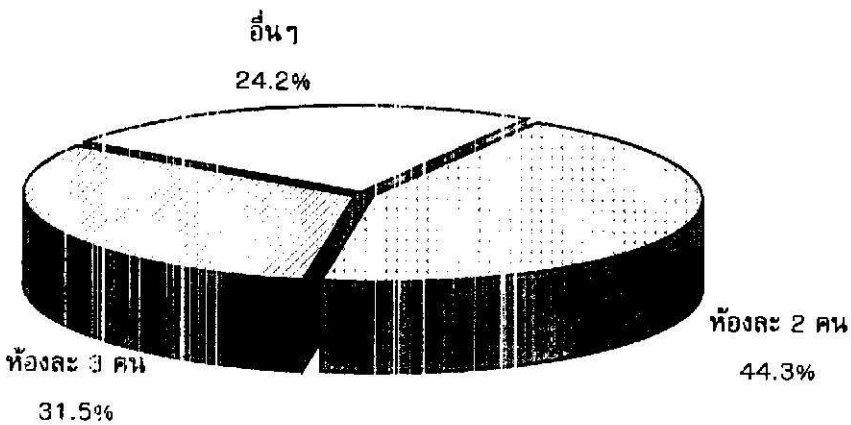

1.3 ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักในมหาวิทยาลัย

📁 **ทำเนกตามภาพรวม** นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพัก

ขนาดห้องละ 2 คน (ค่าเช่าราคา 1,500 บาท/เดือน/คน มีห้องน้ำในห้องพัก) ร้อยละ 44.3 และขนาดห้องละ 3 คน (ค่าเช่าราคา 1,000 บาท/เดือน/คน ไม่มีห้องน้ำในห้องพัก) ร้อยละ 31.5 และมีความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักในลักษณะอื่น ๆ เช่น ขนาดที่พักห้องละ 2 คน ค่าเช่าราคาต่ำกว่า 1,500 บาท/เดือน/คน ขนาดที่พักห้องละ 3 คน ค่าเช่าราคาต่ำกว่า 1,000 บาท/เดือน/คน ร้อยละ 24.2 ดังแผนภูมิที่ 7

แผนภูมิที่ 7 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม

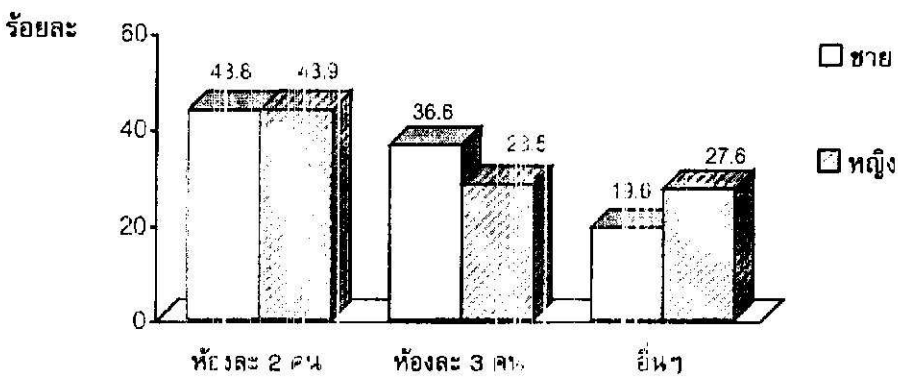

เหตุผลที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยเพิ่มเติมในขนาดห้องละ 2 คน เพราะต้องการความสะดวกสบายเป็นส่วนตัว ไม่แออัด ร้อยละ 41.6 สะดวกในการใช้ห้องน้ำ ร้อยละ 29.8 เหมาะกับการอ่านหนังสือ ร้อยละ 27.6 ส่วนเหตุผลที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 3 คน เพราะค่าเช่าถูกกว่า ร้อยละ 35.5 ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น ร้อยละ 24.0 และไม่ต้องรับผิดชอบห้องน้ำ ร้อยละ 14.8

📁 **จำแนกตามเพศ** นักศึกษาชายต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพัก

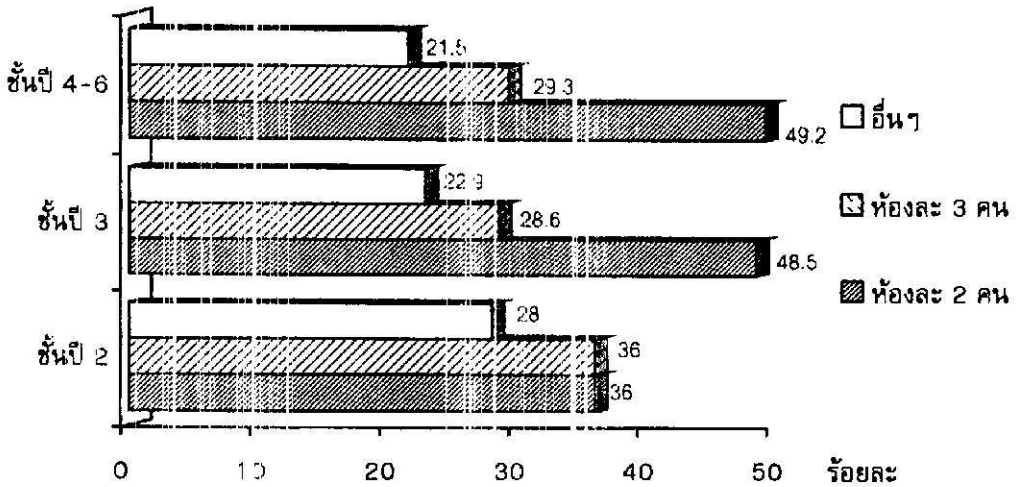
ขนาดห้องละ 2 คน ร้อยละ 43.8 ห้องละ 3 คน ร้อยละ 36.6 และอื่น ๆ ร้อยละ 19.6 ส่วนนักศึกษาหญิงต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน ร้อยละ 43.9 ห้องละ 3 คน ร้อยละ 28.5 และอื่น ๆ ร้อยละ 27.6 ดังแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน และห้องละ 3 คน เท่ากัน คือ ร้อยละ 36.0 และอื่น ๆ ร้อยละ 28.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน ร้อยละ 48.5 ห้องละ 3 คน ร้อยละ 28.6 และอื่น ๆ ร้อยละ 22.9 นักศึกษาในปีที่ 4-6 ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน ร้อยละ 49.2 ห้องละ 3 คน ร้อยละ 29.3 และอื่น ๆ ร้อยละ 21.5 ดังแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิที่ 9 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับขนาดห้องพักที่เหมาะสม จำแนกตามชั้นปี

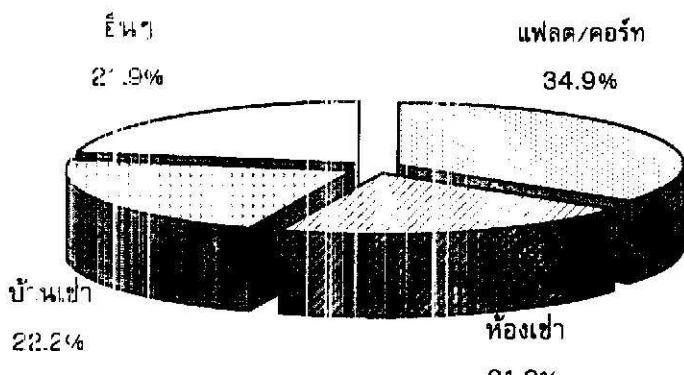
1.4 การบริการต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเพิ่มเติม

นักศึกษามีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในบริเวณหอพักเพิ่มเติม บริการต่างๆ ที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ คอมพิวเตอร์เครือข่ายในหอพัก ร้อยละ 26.7 โทรศัพท์ในห้องพักหรือแต่ละชั้นของหอพัก ร้อยละ 23.0 และอื่น ๆ เช่น มีซูบเปอร์มาเก็ตเปิดตลอด 24 ชม. ร้านซักรีด ร้านถ่ายเอกสาร ร้านเช่าหนังสือ ร้านบริการโทรศัพท์ เป็นต้น ร้อยละ 14.7

1.5 ลักษณะที่พึงอาศัยนอกมหาวิทยาลัย

📁 **จำแนกตามภาพรวม** ลักษณะที่พึงอาศัยนอกมหาวิทยาลัยนักศึกษาเลือกพัก เป็นแฟลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 34.9 บ้านเช่าร้อยละ 22.2 ห้องเช่า ร้อยละ 21.0 และอื่น ๆ เช่น บ้านญาติ/บ้านตนเอง ร้อยละ 21.9 ดังแผนภูมิที่ 10

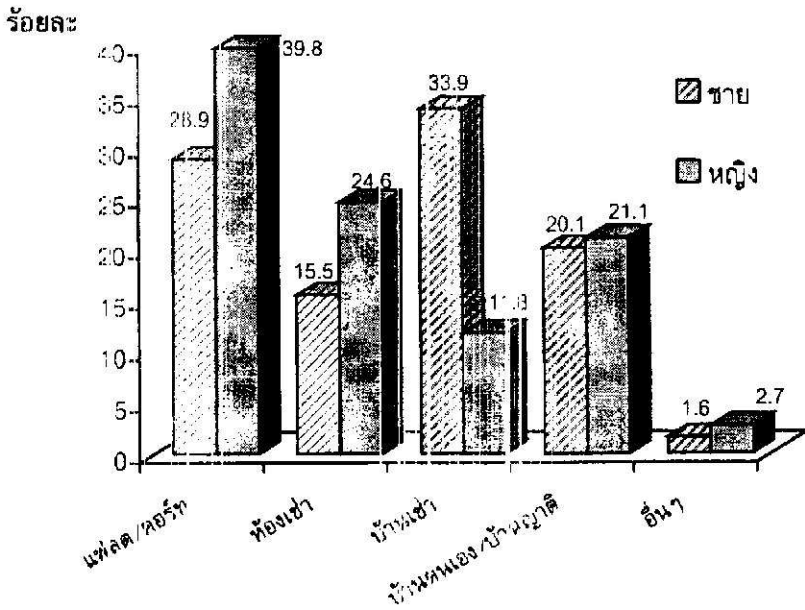
แผนภูมิที่ 10 ลักษณะที่พึงอาศัยนอกมหาวิทยาลัย

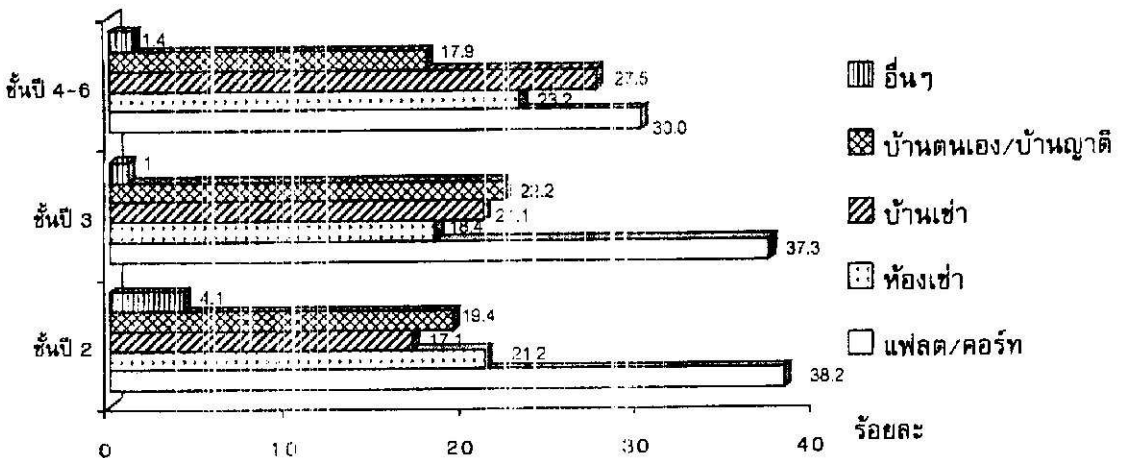
📁 **จำแนกตามเพศ** ลักษณะที่พักอาศัยนอกมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาชาย เลือกพักเป็น บ้านเช่าร้อยละ 33.9 แพลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 28.9 บ้านตนเอง/ บ้านญาติ ร้อยละ 20.1 ห้องเช่า ร้อยละ 15.5 อื่น ๆ ร้อยละ 1.6 ส่วนที่พักนอกมหาวิทยาลัยที่ นักศึกษาหญิงเลือกพัก เป็น แพลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 39.8 ห้องเช่า ร้อยละ 24.6 บ้านตนเอง/บ้านญาติ ร้อยละ 21.1 บ้านเช่าร้อยละ 11.8 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.7 ดังแผนภูมิที่ 11

แผนภูมิที่ 11 ลักษณะที่พักอาศัยนอกมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** ลักษณะที่พักอาศัยนอกมหาวิทยาลัยที่นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 เลือกพักเป็นแพลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 38.2 ห้องเช่า ร้อยละ 21.2 บ้านตนเอง/ บ้านญาติ ร้อยละ 19.4 บ้านเช่า ร้อยละ 17.1 และอื่น ๆ ร้อยละ 4.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เลือก พักในแพลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 37.3 บ้านตนเอง/บ้านญาติ ร้อยละ 22.2 บ้านเช่า ร้อยละ 21.1 ห้องเช่า ร้อยละ 13.4 และอื่น ๆ ร้อยละ 1.0 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 เลือกพักใน แพลต อพาร์ทเมนต์ คอร์ท ร้อยละ 30.0 บ้านเช่าร้อยละ 27.5 ห้องเช่าร้อยละ 23.2 บ้านตนเอง/ บ้านญาติ ร้อยละ 17.9 และอื่น ๆ ร้อยละ 1.4 ดังแผนภูมิที่ 12

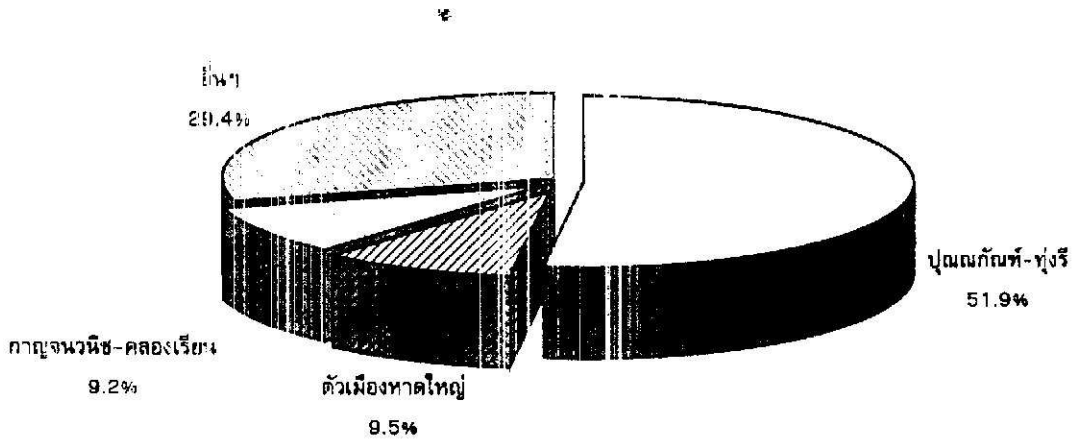
แผนภูมิที่ 12 ลักษณะที่พักนอกมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

1.6 บริเวณที่ตั้งของหอพักนอกรมหาวิทยาลัย

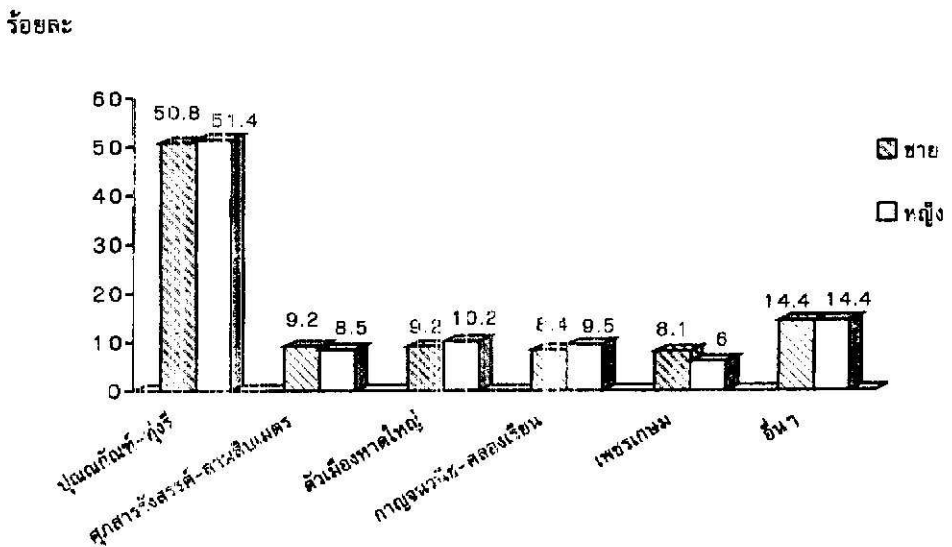
📁 **จำแนกตามภาพรวม** นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่บริเวณย่านถนนปทุมกันท์-ทุ่งรี ร้อยละ 51.9 ตัวเมืองหาดใหญ่ ร้อยละ 9.5 ถนนกาญจนวณิช-คลองเรียน ร้อยละ 9.2 และอื่นๆ เช่น ถนนกาญจนวณิช-คอหงส์ ถนนศุภสารรังสรรค์-ถนนสามสิบเมตร ถนนเพชรเกษม ร้อยละ 29.4 ดังแผนภูมิที่ 13

แผนภูมิที่ 13 บริเวณที่ตั้งของหอพักนอกรมหาวิทยาลัย

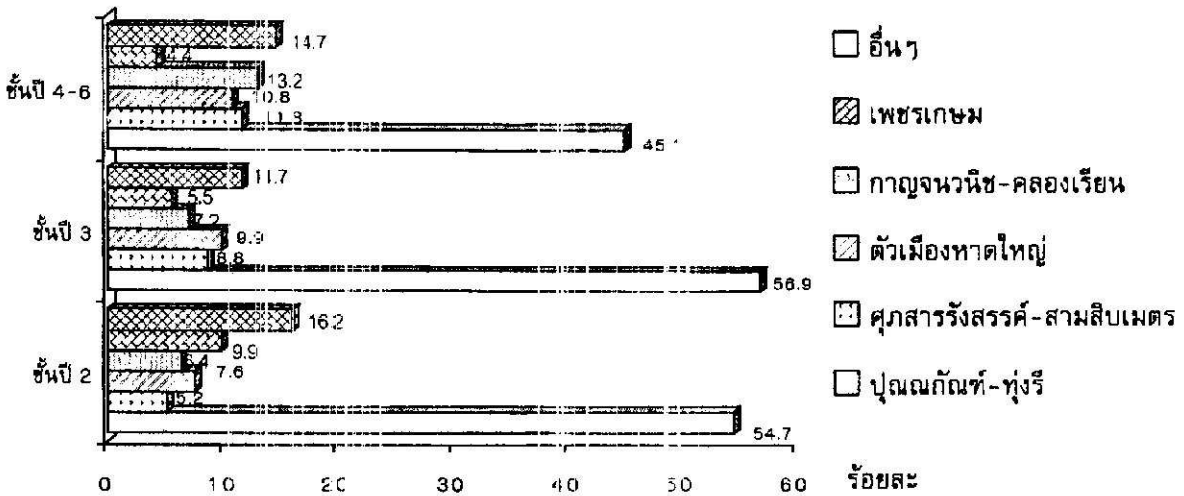
📁 **จำแนกตามเพศ** นักศึกษาชายพักอาศัยอยู่ในบริเวณย่านถนนปทุมกันท์-ทุ่งรี ร้อยละ 50.8 ตัวเมืองหาดใหญ่และถนนศุภสารรังสรรค์-ถนนสามสิบเมตร เท่ากัน คือ ร้อยละ 9.2 ถนนกาญจนวณิช-คลองเรียน ร้อยละ 8.4 ถนนเพชรเกษม ร้อยละ 8.0 และบริเวณอื่นๆ เช่น ถนนกาญจนวณิช-คอหงส์ ตัวเมืองสงขลา ร้อยละ 14.4 ส่วนนักศึกษาหญิงพักอาศัยอยู่ในบริเวณถนนปทุมกันท์-ทุ่งรี ร้อยละ 51.4 ตัวเมืองหาดใหญ่ ร้อยละ 10.2 ถนนกาญจนวณิช-คลองเรียน ร้อยละ 9.5 ถนนศุภสารรังสรรค์-ถนนสามสิบเมตร ร้อยละ 8.5 และบริเวณอื่นๆ เช่น ถนนกาญจนวณิช-คอหงส์ ถนนเพชรเกษม ตัวเมืองสงขลา ร้อยละ 20.4 ดังแผนภูมิที่ 14

แผนภูมิที่ 14 บริเวณที่พักของนักศึกษานอกรมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** นักศึกษาชั้นปีที่ 2 พักอาศัยอยู่บริเวณย่านถนน
 ปุณณกัณฑ์-ทุ่งรี ร้อยละ 54.7 ถนนเพชรเกษม ร้อยละ 9.9 ถนนกาญจนวนิช-คองหงส์ ร้อยละ 8.7
 ตัวเมืองหาดใหญ่ ร้อยละ 7.6 และบริเวณอื่นๆ เช่น ถนนกาญจนวนิช-คลองเรียน ถนน
 ศุภสารรังสรรค์-ถนนสามสิบเมตร ตัวเมืองสงขลา ร้อยละ 19.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 พักอาศัย
 อยู่บริเวณถนนปุณณกัณฑ์-ทุ่งรี ร้อยละ 56.9 ตัวเมืองหาดใหญ่ ร้อยละ 9.9 ถนนศุภสารรังสรรค์-
 ถนนสามสิบเมตร ร้อยละ 8.8 ถนนกาญจนวนิช-คลองเรียน ร้อยละ 7.2 และบริเวณอื่นๆ เช่น ถนน
 กาญจนวนิช-คองหงส์ ถนนเพชรเกษม ร้อยละ 17.2 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 พักบริเวณถนน
 ปุณณกัณฑ์-ทุ่งรี ร้อยละ 45.1 ถนนกาญจนวนิช-คลองเรียน ร้อยละ 13.2 ถนนศุภสารรังสรรค์-
 ถนนสามสิบเมตร ร้อยละ 11.8 ตัวเมืองหาดใหญ่ ร้อยละ 10.8 และอื่น ๆ เช่น ถนนกาญจนวนิช-
 คองหงส์ ถนนเพชรเกษม ร้อยละ 19.1 ดังแผนภูมิที่ 15

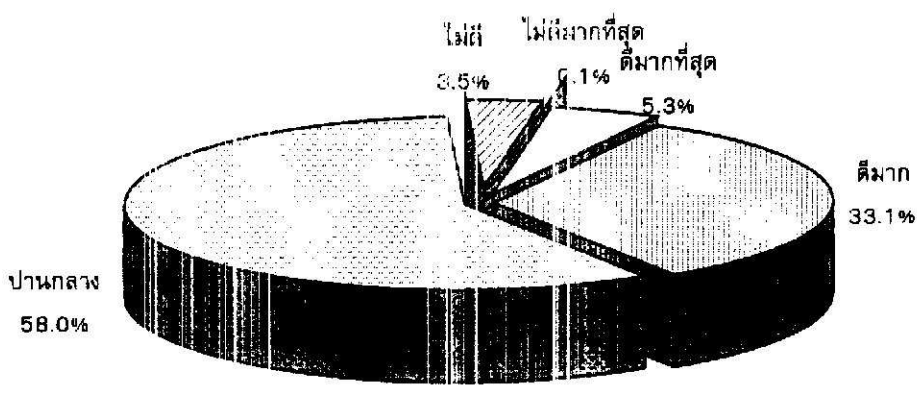
แผนภูมิที่ 15 บริเวณที่พักของนักศึกษานอกมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

1.7 ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอกมหาวิทยาลัย

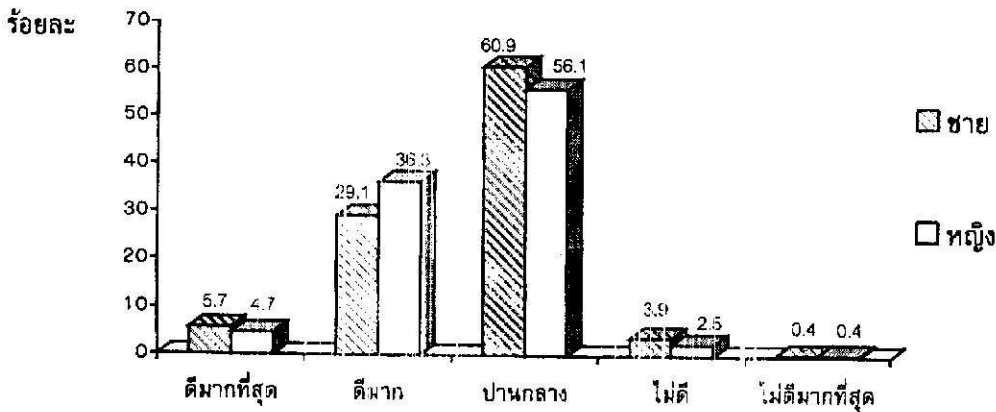
📁 **จำแนกตามภาพรวม** นักศึกษามีความเห็นว่าการบริการหอพัก
 นอกมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.8 ดีมาก ร้อยละ 33.0 และดีมากที่สุด ร้อยละ
 5.3 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 16

แผนภูมิที่ 16 ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอกมหาวิทยาลัย

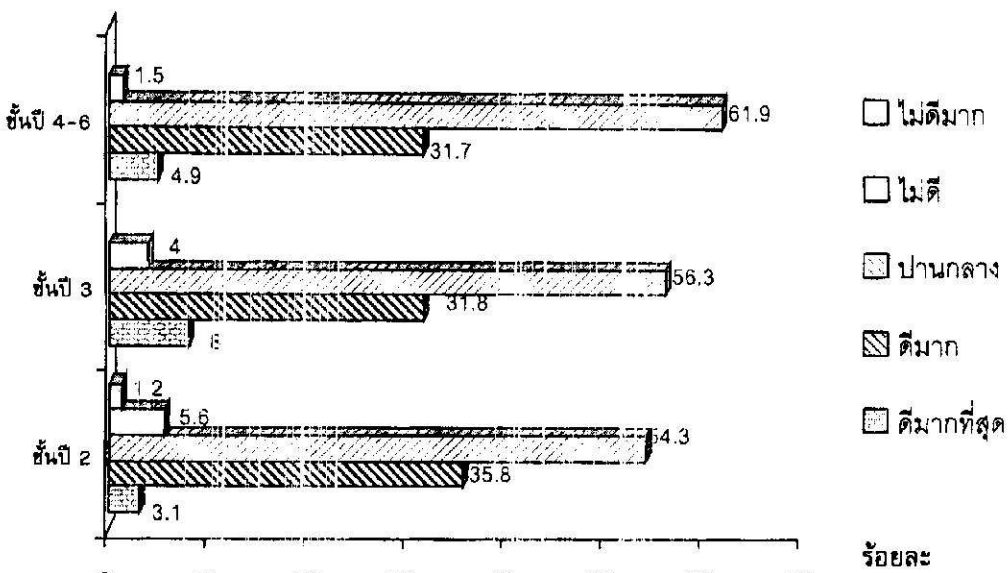
📁 **จำแนกตามเพศ** นักศึกษาชายมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.9 ดีมาก ร้อยละ 29.1 และดีมากที่สุด ร้อยละ 5.7 ตามลำดับ นักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.1 ดีมาก ร้อยละ 36.3 และดีมากที่สุด ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 17

แผนภูมิที่ 17 ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการบริการหอพักนอคมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 54.3 ดีมาก ร้อยละ 35.8 และไม่ตี ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการบริการหอพักนอคมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.3 ดีมาก ร้อยละ 31.8 และดีมากที่สุด ร้อยละ 8.0 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 มีความคิดเห็นต่อการบริการหอพักนอคมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.9 ดีมาก ร้อยละ 31.7 และดีมากที่สุด ร้อยละ 4.9 ดังแผนภูมิที่ 18

แผนภูมิที่ 18 ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

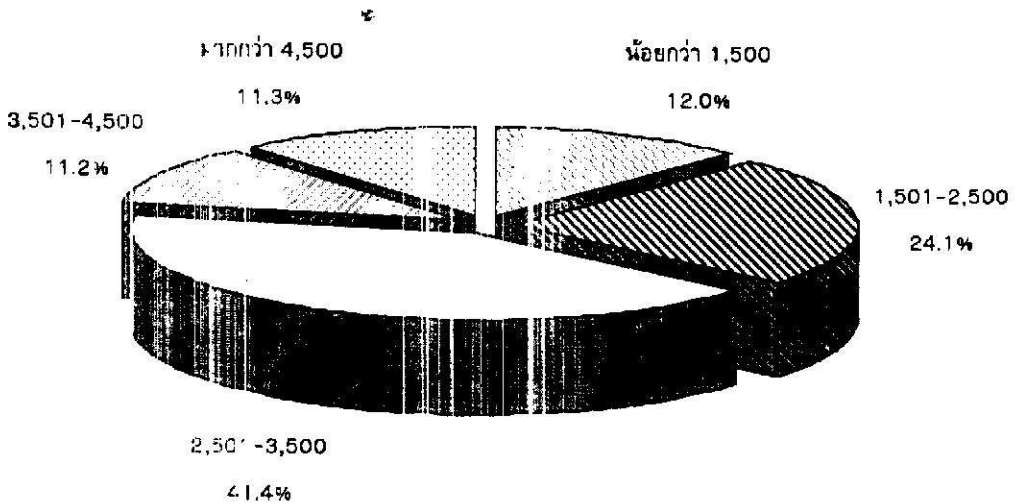

1.8 ราคาค่าเช่าของหอพักนอกมหาวิทยาลัย

📁 จำแนกตามภาพรวม

ราคาค่าเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาเช่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 41.4 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 24.1 และน้อยกว่า 1,500 บาท/เดือน ร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 19

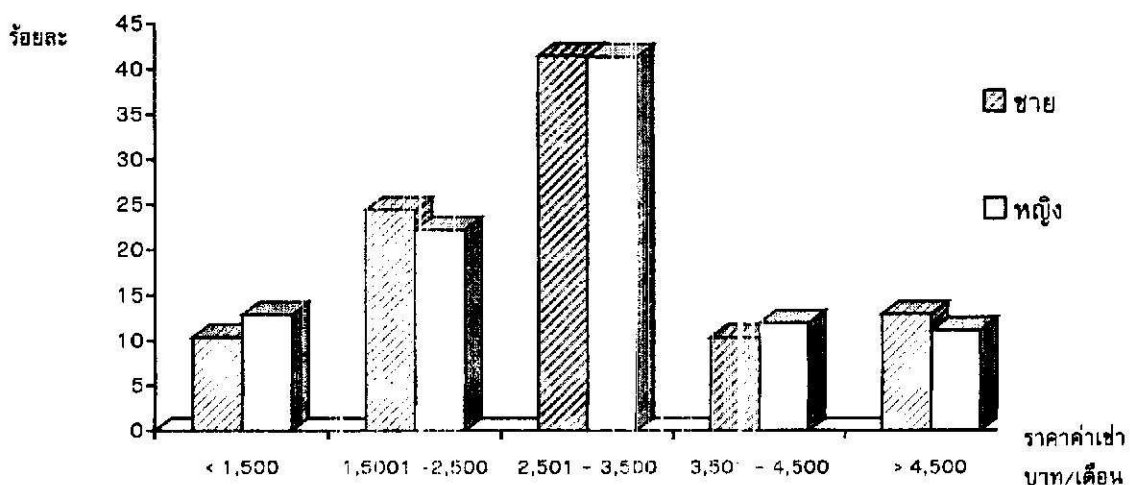
แผนภูมิที่ 19 ราคาค่าเช่าของหอพักนอกมหาวิทยาลัย

📁 จำแนกตามเพศ

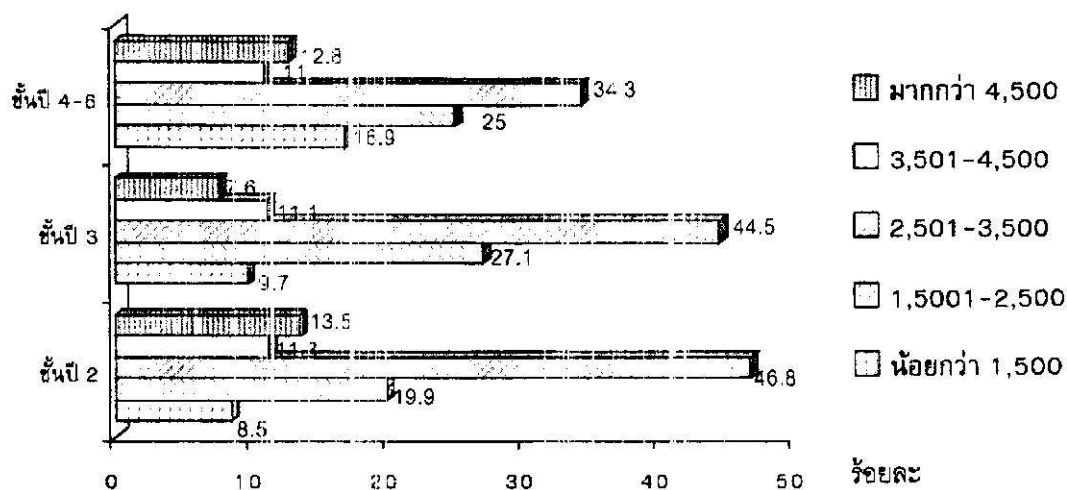
ราคาค่าเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาชายเช่าอยู่ในระดับ 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 41.7 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 24.5 และมากกว่า 4,500 บาท/เดือน ร้อยละ 13.0 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงเช่าอยู่ในระดับราคา 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 41.6 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 22.3 และน้อยกว่า 1,500 บาท/เดือน ร้อยละ 12.9 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 20

แผนภูมิที่ 20 ค่าเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัยของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** ราคาค่าเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับ 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 46.8 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 19.9 และมากกว่า 4,500 บาท/เดือน ร้อยละ 13.5 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เช่าอยู่ในระดับราคา 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 44.5 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 27.1 และระดับ 3,501-4,500 บาท/เดือน ร้อยละ 11.1 ตามลำดับ และนักศึกษา ชั้นปีที่ 4-6 เช่าอยู่ในระดับราคา 2,501-3,500 บาท/เดือน ร้อยละ 34.3 ระดับ 1,501-2,500 บาท/เดือน ร้อยละ 25.0 และน้อยกว่า 1,500 บาท/เดือน ร้อยละ 16.9 ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 21

แผนภูมิที่ 21 ค่าเช่าหอพักนอกมหาวิทยาลัยของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี

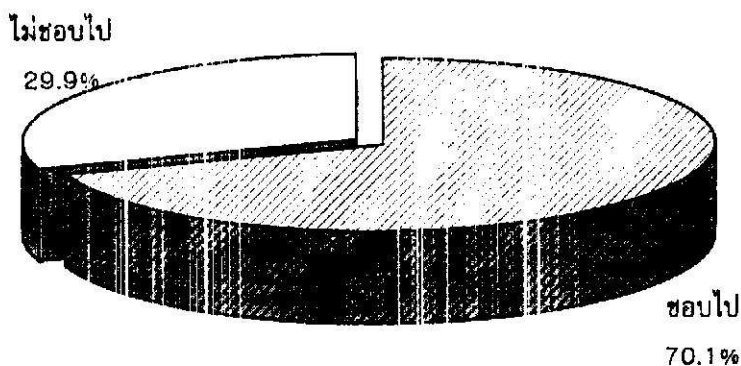

ส่วนที่ 2. ศึกษาความคิดเห็นต่อย่านถนนบุญณภักดิ์และแนวทางแก้ไข

2.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนบุญณภักดิ์

📁 **จำแนกตามภาพรวม** นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบไปย่านถนนบุญณภักดิ์ ร้อยละ 70.1 และไม่ชอบไป ร้อยละ 29.9 ดังแผนภูมิที่ 22

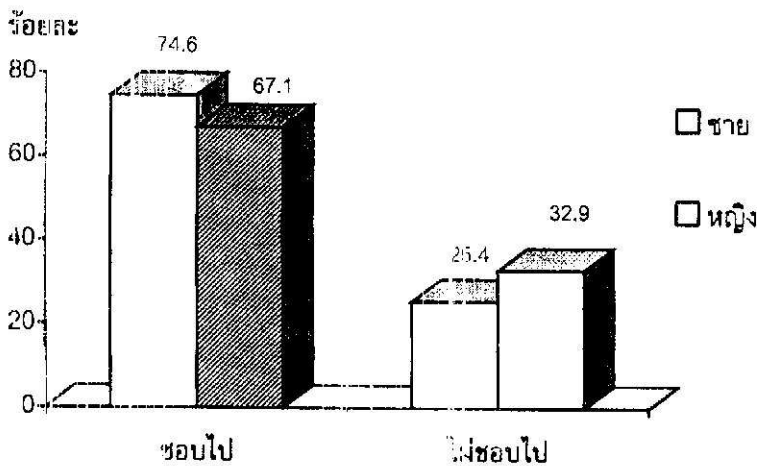
แผนภูมิที่ 22 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนบุญณภักดิ์

เหตุผลของนักศึกษาที่ชอบไปย่านถนนพยุภณกันท์ เพราะ มีอาหารให้เลือกหลากหลาย ร้อยละ 46.6 มีร้านค้าบริการความสะดวกหลากหลาย เช่น ร้านเช่าหนังสือ ร้านถ่ายเอกสาร ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านซักรีด และบริการโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 29.5 และมีเพื่อนในบริเวณนี้ ร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่ไม่ชอบไปย่านถนนพยุภณกันท์ เพราะ มีคนแออัด ร้อยละ 37.5 ไม่ปลอดภัยมีอุบัติเหตุบ่อย ร้อยละ 27.6 และสภาพแวดล้อมไม่ดี ร้อยละ 15.6 ตามลำดับ

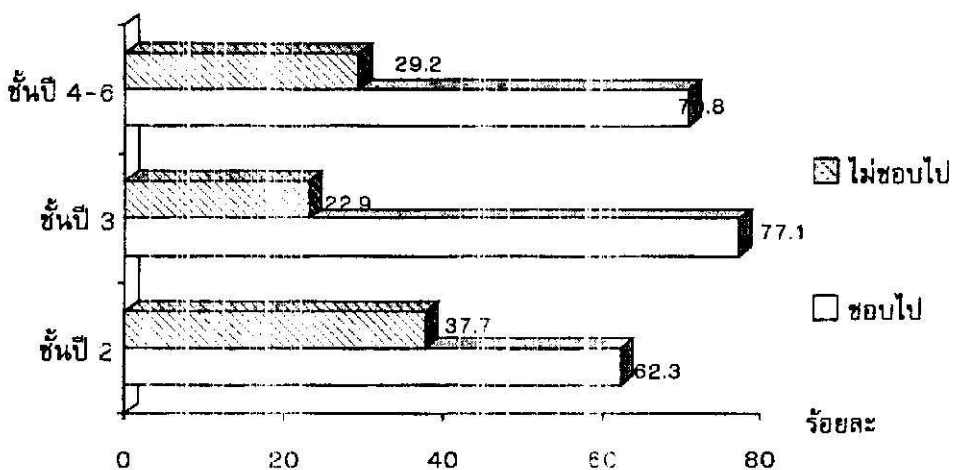
📁 **จำแนกตามเพศ** นักศึกษาชายมีความคิดเห็นต่อย่านถนนพยุภณกันท์ โดยชอบไป ร้อยละ 74.6 ไม่ชอบไป ร้อยละ 25.4 ส่วนนักศึกษาหญิงชอบไป ร้อยละ 67.1 และไม่ชอบไป ร้อยละ 32.9 ดังแผนภูมิที่ 23

แผนภูมิที่ 23 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนพยุภณกันท์ จำแนกตามเพศ

📁 **จำแนกตามชั้นปี** ในย่านถนนพยุภณกันท์นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชอบไป ร้อยละ 62.3 ไม่ชอบไป ร้อยละ 37.7 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ชอบไป ร้อยละ 77.1 ไม่ชอบไป ร้อยละ 22.9 นักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 ชอบไป ร้อยละ 70.8 ไม่ชอบไป ร้อยละ 29.2 ดังแผนภูมิที่ 24

แผนภูมิที่ 24 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนพยุภณกันท์ จำแนกตามชั้นปี

2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อแนวทางการแก้ไขความแออัดย่านถนน ปทุมกันท์

นักศึกษาในภาพรวมมีความคิดเห็นเห็นว่า 1) ควรสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ร้อยละ 38.9 2) ปรับปรุงร้านอาหารในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 22.1 3) จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เช่น ร้านถ่ายเอกสาร ร้านให้เช่าหนังสือ ร้านคอมพิวเตอร์เครื่องรย ร้านซักรีด และบริการโทรศัพท์มือถือราคาถูกร้อยละ 18.2 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับยาเสพติด

3.1 ยาเสพติดในมหาวิทยาลัย นักศึกษาในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามียาเสพติดในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 72.6 ไม่มี ร้อยละ 0.7 และไม่ทราบ ร้อยละ 26.7 ยาเสพติดที่มีในมหาวิทยาลัย ได้แก่ บุหรี่ ร้อยละ 44.6 สุรา ร้อยละ 39.9 ยาบ้า ร้อยละ 12.5 และ อื่นๆ ร้อยละ 3.0

3.2 ยาเสพติดนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาในภาพรวมมีความเห็นว่า มียาเสพติดนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 60.6 ไม่มี ร้อยละ 0.3 และไม่ทราบ ร้อยละ 39.1 ยาเสพติดที่มีนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ บุหรี่ ร้อยละ 41.3 สุรา ร้อยละ 39.7 ยาบ้า ร้อยละ 16.2 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.8

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการพักในหอพักมหาวิทยาลัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการหอพักของนักศึกษา ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย 2) ศึกษาความคิดเห็นต่อย่านถนนพยุภรณ์และแนวทางแก้ไขความแออัด 3) ศึกษาการแพร่ของยาเสพติดบริเวณรอบมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผลการวิจัย มีดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาความต้องการหอพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

1.1 ความต้องการหอพัก นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยมากกว่าหอพักนอกมหาวิทยาลัย เหตุผล เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย สะดวกในการเดินทาง และรู้สึกที่มีความปลอดภัย มีเพื่อนมาก มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และเพื่อความพึงพอใจของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาความต้องการหอพักของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาหญิงมีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาชาย และเมื่อพิจารณาตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความต้องการพักในหอพักของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 80.0 ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 - 6 มีความต้องการพักในหอพักของมหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ 66.4 และ 60.2 ตามลำดับ

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหอพัก นักศึกษามีความคิดเห็นว่าหอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายมีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 35.1 และ 35.0 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาโดยจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นว่า หอพักมีผลต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.6 ในขณะที่ชั้นปีที่ 3 และปี 4 - 6 เห็นว่ามีผลต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักในมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้สร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน มากกว่าสร้างหอพักขนาดห้องละ 3 คน เหตุผลของการเลือกหอพักขนาดห้องละ 2 คน เพราะ ต้องการความสะดวกสบาย เป็นส่วนตัว ไม่แออัด สะดวกในการใช้ห้องน้ำ ส่วนนักศึกษาที่เลือกหอพักขนาดห้องละ 3 คน เพราะ ค่าเช่าถูกกว่า ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น และไม่ต้องรับผิดชอบห้องน้ำ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศและชั้นปี พบว่า ทั้งนักศึกษาชาย นักศึกษาหญิง และทุกชั้นปี มีความต้องการหอพักขนาดห้องละ 2 คน มากกว่าห้องละ 3 คน

1.4 การบริการต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเพิ่มเติม นักศึกษามีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในบริเวณหอพักเพิ่มเติม ซึ่งบริการที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ คอมพิวเตอร์เครือข่าย โทรศัพท์ในห้องพักหรือแต่ละชั้นของหอพัก ร้านซักรีด ร้านถ่ายเอกสาร ร้านเช่าหนังสือ ร้านบริการโทรศัพท์มือถือ

1.5 ลักษณะที่พักนอคมหาวิทยาลัย ลักษณะที่พักนอคมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ส่วนใหญ่เป็นแฟลต อพาร์ทเมนต์ คอนโด ร้อยละ 34.9 บ้านเช่าร้อยละ 22.2 และห้องเช่า ร้อยละ 21.0 เมื่อพิจารณาถึงลักษณะที่พักนอคมหาวิทยาลัยของนักศึกษาจำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาชายส่วนใหญ่เลือกบ้านเช่าเป็นที่พักอาศัยมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาหญิงเลือก แฟลต อพาร์ทเมนต์ คอนโด เมื่อพิจารณาตามชั้นปี พบว่า ทุกชั้นปีส่วนใหญ่เลือก แฟลต อพาร์ทเมนต์ คอนโด รองลงมาเป็นบ้านเช่า และห้องเช่า เป็นที่พักอาศัย

1.6 บริเวณที่ตั้งของหอพักนอคมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้มหาวิทยาลัย เช่น ย่านถนนปทุมณกัณฑ์ - พุ่งรี ตัวเมืองหาดใหญ่ บริเวณถนนกาญจนวนิช - คลองเรียน

1.7 ความคิดเห็นต่อการบริการของหอพักนอคมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริการของหอพักเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ราคาเช่าของหอพักนอคมหาวิทยาลัย ราคาเช่าหอพักที่นักศึกษาเช่าอยู่นอคมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับราคา 2,501 - 3,500 บาทต่อเดือน รองลงมาเป็นระดับราคา 1,501 - 2,500 บาทต่อเดือน และน้อยกว่า 1,500 บาท/เดือน

ส่วนที่ 2 ศึกษาความแออัดบริเวณย่านถนนปทุมณกัณฑ์ และแนวทางแก้ไข

2.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปทุมณกัณฑ์ นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบไปในย่านถนนปทุมณกัณฑ์ ร้อยละ 70.1 และไม่ชอบไป ร้อยละ 29.9 เหตุผลที่นักศึกษาชอบไปในย่านถนนปทุมณกัณฑ์ เพราะ มีอาหารให้เลือกหลากหลาย มีร้านค้าบริการความสะดวกหลากหลาย เช่น ร้านเช่าหนังสือ ร้านถ่ายเอกสาร ร้านคอมพิวเตอร์เครือข่าย และมีเพื่อนพักอาศัย ในบริเวณนี้ ส่วนนักศึกษาที่ไม่ชอบไปในย่านปทุมณกัณฑ์ เพราะ มีคนแออัด ไม่ปลอดภัย มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อย และสภาพแวดล้อมไม่ดี เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อย่านถนนปทุมณกัณฑ์โดยจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายชอบไปในย่านปทุมณกัณฑ์มากกว่านักศึกษาหญิง และเมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ชอบไปในย่านถนนปทุมณกัณฑ์มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 - 6 และชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการแก้ไขความแออัดย่านถนนปทุมณกัณฑ์ มีดังนี้ 1) สร้างหอพักใหม่มหาวิทยาลัยให้เพียงพอต่อความต้องการ 2) ปรับปรุงร้านอาหารในมหาวิทยาลัยให้มีความหลากหลาย 3) ยกระดับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในมหาวิทยาลัย เช่น ร้านถ่ายเอกสาร ร้านเช่าหนังสือ ร้านคอมพิวเตอร์เครือข่าย ร้านซักรีด และบริการโทรศัพท์มือถือราคาถูก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับยาเสพติด

นักศึกษามีความคิดเห็นว่า มียาเสพติดในมหาวิทยาลัยร้อยละ 72.6 นอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 60.6 ซึ่งยาเสพติดที่มี ได้แก่ บุหรี่ สุรา และยาบ้า

อภิปรายผล

1. ความต้องการหอพักของนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

1.1 ความต้องการหอพัก นักศึกษามีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยมากกว่าหอพักนอกมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยมากถึงร้อยละ 80.0 เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 20 ปี เป็นช่วงวัยรุ่นที่ยังต้องการความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่จากมหาวิทยาลัย ต้องการอยู่ในสังคมกลุ่มเพื่อนมากๆ และตามใจผู้ปกครองที่มีความห่วงใย ซึ่งต้องการให้พักในหอพักของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้นักศึกษามีการช่วยเหลือกันและกัน ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและด้านวิชาการ โดยอยู่เป็นกลุ่มเล็กๆ (กมลเสศ อิมโอชา, 2538) ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4-6 มีความต้องการหอพักในมหาวิทยาลัยน้อยลง มีเพียงร้อยละ 33.6 และ 39.8 ตามลำดับ เนื่องจากนักศึกษามีวุฒิสูงขึ้น เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จึงต้องการหอพักที่มีความสะดวก สบาย อิสระ และมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ซึ่งหอพักนอกมหาวิทยาลัยมีให้มากกว่าในมหาวิทยาลัย กรณ์กับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัยสามารถใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ส่วนตัวได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันชัย ธรรมสังการ (2536) ที่ได้ทำการศึกษาวัยเฝ้าหาความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่าการพักอาศัยในหอพัก/บ้านเช่าเอกชน มีความเป็นส่วนตัว ความเงียบสงบ และมีความมีอิสระมากกว่าการพักในหอพักของมหาวิทยาลัย

1.2 หอพักนักศึกษามีผลต่อการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นว่าหอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความเห็นว่าการหอพักมีผลต่อการเรียนในระดับมาก เนื่องจากโดยธรรมชาตินักศึกษาชั้นปีที่ 2 ต้องการอยู่ร่วมกับกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือกันทางด้านการเรียน และการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน (กมลเสศ อิมโอชา, 2538) เหมือนกับนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปี 4-6 มีความคิดเห็นว่าการหอพักมีผลต่อการเรียนในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3-6 เริ่มต้องการอ่านหนังสือ ทบทวนวิชาเรียนอย่างอิสระเฉพาะตัวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของดารณี ปิยวรรณสุทธิ (2530) ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย พบว่า โดยส่วนรวมนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

1.3 ความคิดเห็นต่อการสร้างหอพักในมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน มีเหตุผลเพื่อความสะดวก สบาย เป็นส่วนตัว และไม่แออัด เป็นเรื่องสำคัญ ในขณะที่นักศึกษาที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างหอพักขนาดห้องละ 3 คน มีเหตุผลเพราะต้องการหอพักที่มีค่าเช่าในอัตราที่ถูกลง และได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น โดยเหตุผลด้าน

การเรียนตามภาพรวมหลักก็มีผลอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาใช้ห้องพักเป็นที่ทบทวนวิชาเรียนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ใช้สถานที่บริเวณต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นที่รวมกลุ่มทำงาน และอ่านหนังสือด้วยกัน เช่น ห้องสมุด บริเวณลานตึกต่างๆ ตลอดจนห้องโถงใต้หอพัก สำหรับเหตุผลในทางการบริหารจัดการหอพัก การรักษาความสะอาดห้องเฝ้า ห้องน้ำรวมจะทำการรักษาความสะอาดและสามารถบำรุงรักษาได้ง่าย และมีอายุการใช้งานได้นานกว่า นอกจากนี้ สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ปกครอง และนักศึกษาต้องการหอพักที่มีราคาเอ่อมเยาวิวกว่า และต้องการให้นักศึกษาพักในหอพักมหาวิทยาลัยเพื่อความปลอดภัยของตัวนักศึกษาเอง และจากความต้องการของพื้นที่ในการสร้างหอพัก เพื่อใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มหาวิทยาลัยควรสร้างหอพักขนาดห้องละ 3 คน และควรสร้างหอพักเพิ่มขึ้นโดยให้นักศึกษามีที่พักในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 70 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด โดยต้องสร้างที่พักเพิ่มขึ้นประมาณ 2,000 ที่ จากปัจจุบัน และในสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2549) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์คาดว่า จะมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีประมาณ 13,062 คน จะต้องมีที่พักสำหรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นอีก จากที่คาดการณ์ไว้ 2,300 ที่ รวมทั้งหมดที่ต้องสร้างขึ้นใหม่ประมาณ 4,300 ที่ ส่วนการสร้างหอพักขนาดห้องละ 2 คน ควรให้ผู้ประกอบการหอพักเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

นอกจากนี้ นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมภายในมหาวิทยาลัย ควบคู่กันไป ได้แก่ คอมพิวเตอร์เครือข่ายในหอพัก โทรศัพท์ในหอพักหรือในทุกชั้นของหอพัก และอื่นๆ เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านซักรีด ร้านบริการคอมพิวเตอร์เครือข่าย ร้านถ่ายเอกสาร และร้านให้เช่าหนังสือ เป็นต้น รวมทั้งต้องการให้มีสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายภายในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์(2531) ที่ได้ทำการศึกษากำหนดแนวทางการพัฒนาหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่าแนวทางการพัฒนาหอพัก ควรพัฒนาด้านบริการเกี่ยวกับ เรื่องอาหาร สภาพความเป็นอยู่ ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการดูแลสุขภาพอนามัย ควบคู่กันไป

1.4 ความคิดเห็นต่อหอพักนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาทุกชั้นปีต้องการที่พักประเภทแฟลต อพาร์ทเมนต์ และคอร์ท มากกว่าที่พักประเภทบ้านเช่า ห้องเช่า บ้านตนเองและบ้านญาติ ทั้งนี้เพราะแฟลต อพาร์ทเมนต์ และคอร์ท ให้ความสะดวก สบาย และความเป็นส่วนตัวมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันชัย ธรรมสังการ (2536) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า การพักอาศัยในหอพัก/บ้านเช่าเอกชน มีความเป็นส่วนตัว ความสะดวก และมีความเป็นอิสระมากกว่าการพักในหอพักของมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่พักบริเวณย่านถนนปูลณณกันท์-ทุ่งรี ร้อยละ 51.9 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา วิจิตรโสภณ (2538) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการจัดที่พักภายในมหาวิทยาลัย และที่พักเอกชน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2536 พบว่า นักศึกษาที่พักนอกมหาวิทยาลัยจะพักบริเวณถนนปูลณณกันท์ (ทิศใต้ของมหาวิทยาลัย) ร้อยละ 52.9 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันชัย ธรรมสังการ (2536) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่พักในหอพักเอกชนและบ้านเช่าย่านถนนปูลณณกันท์

2. ความคิดเห็นต่อย่านถนนปทุมณกันท์และแนวทางแก้ไข

2.1 นักศึกษาชอบไปย่านถนนปทุมณกันท์ เพราะ มีอาหาร ร้านค้าบริการ ความสะดวกที่หลากหลาย เช่น ร้านเช่าหนังสือ ร้านถ่ายเอกสาร ร้านคอมพิวเตอร์เครื่องถ่ายร้านซักรีด ร้านบริการโทรศัพท์มือถือราคาถูก สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ให้ความสำคัญในการจัดให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ร้านอาหารประเภทต่างๆทั้งอาหารไทย อาหารอิสลาม ประเภทจานเดียว อาหารตามสั่ง อาหารว่าง ของขบเคี้ยว เครื่องดื่ม และผลไม้ ของใช้ต่าง ๆ ตั้งแต่เวลา 06.30-24.00 น. นอกจากนี้ยังมีร้านให้เช่าหนังสือ ร้านขายหนังสือ ร้านถ่ายเอกสาร ร้านคอมพิวเตอร์เครื่องถ่ายร้านซักรีด ร้านซ่อมตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านรับทำประกันภัยผู้ขับรถ ร้านซ่อมรองเท้า ร้านตัดผม แต่บางอย่างที่มีบริการนักศึกษาอาจจะเบื่อ และบริการบางอย่างอาจจะมีจำนวนน้อยไม่หลากหลาย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา โดยเฉพาะบริการโทรศัพท์มือถือราคาถูกภายในมหาวิทยาลัยไม่มี มีบริการเฉพาะเครื่องใช้โทรศัพท์หายอดเหรียญ การ์ดโฟน และพินโฟน เท่านั้น ซึ่งมีค่าโทรแพงกว่า นักศึกษาจึงเลือกใช้บริการโทรศัพท์มือถือที่ย่านถนนปทุมณกันท์เปรมศิริ (2544) ได้กล่าวในารนำเสนอผลการวิจัย ว่า นักศึกษา ร้อยละ 80.0 ยินดีมาใช้บริการต่างๆในมหาวิทยาลัย ถ้ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมในการให้บริการ ส่วนนักศึกษาที่ไม่ชอบไปย่านถนนปทุมณกันท์ มีความคิดเห็นว่า ย่านถนนปทุมณกันท์ ไม่ปลอดภัย มีอุบัติเหตุบ่อยและสภาพแวดล้อมไม่ดี เพราะ สถานที่ดังกล่าวมีการจราจรคับคั่ง การเดินและนั่งรับประทานอาหารริมถนนปทุมณกันท์ไม่ปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีฝุ่นละอองจำนวนมาก เนื่องจากผิวถนนยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้ดีเท่าที่ควร

2.2 แนวทางการแก้ไขความแออัดย่านถนนปทุมณกันท์ นักศึกษามีความคิดเห็นในแนวทางการแก้ไขความแออัดย่านถนนปทุมณกันท์ ว่ามหาวิทยาลัยควรสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ต้องการให้มีการจัดทำหอพักเพิ่มโดยการประสานการจัดสร้างร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานการเคหะแห่งชาติ และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นอกจากนี้นักศึกษายังต้องการให้มีการปรับปรุงร้านอาหารในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะร้านค้าบริเวณโรงช้าง และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ปรุง จำหน่าย และรับประทานอาหาร บริเวณร้านค้าแผงลอย (โรงช้าง) ของมหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์อาหารที่มีสภาพดีขึ้น และรองรับนักศึกษาหรือผู้ใช้บริการได้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของนักศึกษาที่พักหอพักในมหาวิทยาลัยในการออกไปรับประทานอาหารนอกมหาวิทยาลัย และเพื่อรองรับนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นซึ่งในช่วงสิ้นแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีประมาณ 13,062 คน และนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ประมาณ 3,416 คน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งในบริเวณมหาวิทยาลัย และนอกบริเวณมหาวิทยาลัย ยาเสพติดที่แพร่ระบาด ได้แก่ ประเภทบุหรี่ สุรา ยาบ้า และอื่นๆ โดยเฉพาะภายในมหาวิทยาลัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดประเภทบุหรี่ ร้อยละ 44.6 สุราร้อยละ 39.9 และยาบ้าร้อยละ 12.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร อรุณศรี และคณะ(2544 : 47) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เกี่ยวกับสารเสพติด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้สารเสพติดประเภทบุหรี่ มากเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 23.8 รองลงมา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 23.4 และลำดับที่สามคือ ยาบ้าหรือแอมเฟตามีน ร้อยละ 12.1 และจากการสัมภาษณ์การเฝ้าเสอผลงานวิจัยสถาบัน ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุม 210 สำนักงานอธิการบดี อมรา ศรีสัจจัง ได้นำเสนองานวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติด ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่เคยใช้สารเสพติดและปัจจุบันยังใช้อยู่ มีร้อยละ 41.2 ประเภทของยาเสพติดที่ใช้ ได้แก่ เหล้า/เบียร์ ร้อยละ 61.0 รองลงมา ได้แก่ บุหรี่ ร้อยละ 33.2 และกัญชา ร้อยละ 0.9 นอกจากนี้มีผลการวิจัยของ สำนักวิจัยแอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ประมาณการจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในด้านประเภท ลักษณะการเข้าไปเกี่ยวข้อง และสาเหตุที่ทำให้ไปเกี่ยวข้อง โดยใช้กลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียน นักศึกษาภาคปกติ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2544 รวมจำนวนทั้งสิ้น 6,092,472 คน โดยไม่นับรวมกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปรากฏว่าจากจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั่วประเทศจำนวน 6,092,472 คน มีนักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประมาณ 2,700,049 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 และหากไม่นับรวมเหล้าและบุหรี่ มีนักเรียน นักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประมาณ 374,653 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ดังนั้น มหาวิทยาลัย จึงควรมีนโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้ง บุหรี่ สุรา และยาเสพติดประเภทอื่นๆ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ควรสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นจากในปัจจุบันจำนวนประมาณ 2,000 ที่ และสร้างเพิ่มเติมภายในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) อีกจำนวน 2,300 ที่ ดังนั้นรวมทั้งทั้งหมดควรเพิ่ม 4,300 ที่ โดยใช้พื้นที่ใช้สอยที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และควรสร้างหอพักขนาดห้องละ 3 คน สำหรับการจัดห้องพักขนาดห้องละ 1-2 คน ควรให้เอกชนเป็นผู้จัดดำเนินการ

2. ควรมีสถานที่จัดเป็นศูนย์รวมด้านอาหาร สำหรับบริการนักศึกษาในเวลากลางวัน ประมาณ 1,700 คน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และสถานที่พักผ่อนในตอนเย็นและกลางคืนในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่จะใช้บริการประมาณ 10,000 คน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา จะทำให้ลดจำนวนนักศึกษาที่ไปใช้บริการที่ย่านถนนปทุมณกันท์ได้

3. ควรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษา ลด เลิกบุหรี สุรา และยาบ้า โดยวิธีการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม เช่นการเชิญวิทยากรมาบรรยาย การเสวนา การติดโปสเตอร์ แผ่นป้าย ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด าระทรวงสาธารณสุข และจัดทำขึ้นเอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมเลศ อิมโอชา, นาวาตรี. 2538. การวิจัยเชิงประเมินผลผู้ศึกษาชั้นเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา.
- กรมประชาสัมพันธ์. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. 2539. พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 กฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาร์.เอ็นดี ไซน์แอนด์พริ้นติ้ง.
- ชุมพล ศฤงคารศิริ. 2538. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems) กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- ดารณี ปิยะวรรณสุทธิ์. 2530. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. คณะกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาหอพักที่พึงประสงค์. แนวทางการบริหารจัดการหอพักเพื่อการพัฒนา นิสิตหอพัก. เอกสารประกอบการสัมมนา, กุมภาพันธ์ 2544.
- นิภา วงษ์พัฒน์พงษ์. 2531. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมศิริ วิจารณ์. 2544. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบร้านอาหาร กรณี : ร้านอาหารในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิจัยสถาบัน.
- พิทักษ์ พูลรัตน์. 2522. ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยียะลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภิญญ ศักดิ์เพชร. 2541. การศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วัตถุประสงค์ นโยบายหอพักนักศึกษา, พ.ศ. 2533. (อัดสำเนา)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยหอพักนักศึกษา วิทยาเขต
หาดใหญ่ พ.ศ. 2535. (อัดสำเนา)

เยาวลักษณ์ คัคโนภาส. 2524. การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคใต้. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลำเนา ขจรศิลป์. 2525. หลักการบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิภา พงษ์วิจิตร. 2529. ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วุฒิพล สกลเกียรติ. 2524. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 2 ที่อาศัย
อยู่ในหอพักและนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชา เพชรขาว. 2531. การศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักมหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

วันชัย ธรรมสังการ. 2536. สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอ
พัก หรือนำนเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ .
รายงานวิจัย.

ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์. 2540. อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2540.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริอร ชันธหัตถ์. 2527. การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพัก
วิทยาลัยกับนักศึกษาเต็มเรียนของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. 2531. รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้
ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัย. คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา วิจิตรโสภา. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการจัดที่พักภายในมหาวิทยาลัย และหอพัก
เอกชน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2536

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2533. ตอบปัญหายาเสพติด. เอกสาร
เผยแพร่ พิมพ์ครั้งที่ 8.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2542. สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย. เอกสารรายงานสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน.

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2544. การประมาณการจำนวนนักเรียนนักศึกษา ศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด : กรณีศึกษาตัวอย่างนักเรียน-นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ. รายงานการวิจัย.

อัมพร อรุณศรี และคณะ. 2545. ศึกษาความเข้มแข็งของนักกิจกรรมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เกี่ยวกับสารเสพติด. รายงานการวิจัย.

Mcginty, Denise Ann. 1989. A Path Analysis of the Effects of Multiple Programs of Student Persistence (Dormitory, Residence, Orientation, Tutoring, Supplemental Instruction Dissertation (Ph.D.), University of Texas at Austin, (Abstract :available <http://thailis-ad.car.chula.ac.th/cdo/detail.nsp>).

Packwood, William T. 1977. College Student Personal Services. Illinois : Spoinq Field, Branner Stone House.

Parker, Charles and Case, Thomas. 1993. Management Information System. New York : Mitchell McGraw-Hill

Sifferd, calvin S. "What is the proper Function of Residence Hall Counseling." College and University Business. 25 : 21-22 November, 1958.

๕

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

ความต้องการพักในหอพักของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

แบบสำรวจความต้องการพักในหอพักมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มอ.

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หรือเติมข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เป็นนักศึกษาคณะ

☐ 1 วิศวกรรมศาสตร์	☐ 2 วิทยาศาสตร์	☐ 3 วิทยาการจัดการ
☐ 4 ทรัพยากรธรรมชาติ	☐ 5 เกษศาสตร์	☐ 6 ทันตแพทยศาสตร์
☐ 7 อุตสาหกรรมเกษตร		

2. กำลังศึกษาชั้นปีที่

- ปี1   ปี2   ปี3   ปี4   ปี5   ปี6

3. เพศ   1 ชาย   2 หญิง

4. การได้พักในหอพักมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อการเรียน

- 5 มากที่สุด   4 มาก   3 ปานกลาง   2 น้อย   1 น้อยที่สุด

5. ความต้องการเกี่ยวกับที่พัก

- 1 พักในหอพักมหาวิทยาลัย (เลือกตอบข้อ 6,8)   2 พักนอกมหาวิทยาลัย (ข้ามไปตอบข้อ 7)

6. ต้องการพักในมหาวิทยาลัย เพราะ ... (เลือกตอบไม่เกิน 3 ข้อ)

☐ 1 สะดวกในการเดินทาง	☐ 2 ประหยัดค่าใช้จ่าย	☐ 3 มนุษย์สัมพันธ์ดี มีเพื่อนมาก
☐ 4 มีความปลอดภัย	☐ 5 มีที่อ่านหนังสือหลายที่	☐ 6 ใกล้ห้องสมุด อาจารย์ และเพื่อน
☐ 7 ไม่มีพาหนะส่วนตัว	☐ 8 เพื่อความสบายใจของผู้ปกครอง	☐ 9 อื่นๆ (ระบุ).....

7. ต้องการพักนอกมหาวิทยาลัย เพราะ... (เลือกตอบไม่เกิน 3 ข้อ)

☐ 1 มีความเป็นอิสระ	☐ 2 สะดวกในการเดินทาง(ค่าเช่าอยู่ใกล้ที่พัก)	☐ 3 ที่พักสบายกว่า
☐ 4 ต้องการใช้รถส่วนตัว	☐ 5 ต้องการประสบการณ์/สิ่งแวดล้อมใหม่	☐ 6 อื่นๆ(ระบุ).....

8. ที่พักในขณะนี้

- 1 พักหอพักมหาวิทยาลัย (ข้ามไปตอบข้อ13)   2 พักนอกมหาวิทยาลัย   3 อื่นๆ(ระบุ).....

9. ในกรณีที่พักนอกมหาวิทยาลัย ท่านพัก

☐ 1 แฟลต / แมนชั่น / คอนโด / อพาร์ทเม้นต์	จำนวนคนที่พักรวม.....คน
☐ 2 ห้องเช่า	จำนวนคนที่พักรวม.....คน ☐ 3 บ้านเช่า จำนวนคนที่พักรวม.....คน
☐ 4 บ้านตนเอง / บ้านญาติ	☐ 5 อื่น ๆ (ระบุ).....

10. ราคาเช่าที่พัก(ต่อห้อง/ยูนิต/หลัง).....บาทต่อเดือน ค่าน้ำ.....บาท ค่าไฟ.....บาท
 ค่าใช้จ่ายเฉพาะตัวท่านเกี่ยวกับที่พัก(ต่อเดือน)ค่าเช่า.....บาท ค่าน้ำ.....บาท ค่าไฟ.....บาท

11. ที่ตั้งของที่พักตามข้อ 9 อยู่บริเวณ

- 1 ถนนปทุมณกันท์ - วัชรวิ 2 ถนนกาญจนาภิเษก ⇒ สามแยกคลองเรียน
 3 ถนนกาญจนาภิเษก ⇒ สามแยกคองหงส์ 4 ถนนสุขุมสารรังสรรค์ ⇒ ถนน 30 เมตร
 5 ถนนเพชรเกษม * 6 ในตัวเมืองหาดใหญ่
 7 ในตัวเมืองสงขลา 8 อื่น ๆ (ระบุ).....

12. บริการด้านที่พัก เอกชนจัด

- 5 ดีมากที่สุด 4 ดีมาก 3 ปานกลาง 2 ไม่ดี 1 ไม่ดีมากที่สุด

13. หากสร้างหอพักระดับมาตรฐานในมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม ห้องพักที่เหมาะสมกับท่าน คือ

- 1 ห้องละ 2 คนๆละ 1,500 บาท/เดือน มีห้องเ้าในห้องพัก (ไม่รวมค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า)
 2 ห้องละ 3 คนๆละ 1,000 บาท/เดือน ไม่มีห้องน้ำในห้องพัก (ไม่รวมค่าไฟฟ้า)
 3 อื่นๆ (ระบุ) .....

14. เหตุผลที่เลือกห้องพัก 2 คน เพราะ (เลือกตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- 1 มีความสะดวกสบาย เป็นส่วนตัว ไม่แออัด ไม่ยุ่งวุ่นวาย ไม่คับแคบ
 2 สะดวกในการใช้ห้องน้ำ
 3 เหมาะกับการอ่านหนังสือในห้อง
 4 อื่นๆ (ระบุ).....

15. เหตุผลที่เลือกห้องพัก 3 คน เพราะ (เลือกตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- 1 ค่าเช่าถูกกว่า 2 ไม่ต้องรับผิดชอบความสะดวกห้องน้ำ 3 ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น
 4 เวลาทะเลาะกันจะได้มีคนห้าม 5 มีเพื่อนอยู่ด้วยเวลาอีกคนไม่อยู่
 6 อื่นๆ (ระบุ).....

16. ย้านถนนปทุมณกันท์ ท่าน 1 ชอบไป 2 ไม่ชอบไป

เหตุผลเพราะ

1. ....
 2. ....
 3. ....

17. ถ้าไม่ต้องการให้ย่านถนนปทุมณกัณฑ์ เป็นบริเวณชุมชนแออัด ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรจะ

1. ....

2. ....

3. ....

18. ยาเสพติดในมหาวิทยาลัย 1 มี 2 ไม่มี 3 ไม่ทราบ

ถ้ามีได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1 ยาบ้า 2 สุรา 3 บุหรี่ 4 อื่นๆ (ระบุ).....

19. ยาเสพติดบริเวณถนนปทุมณกัณฑ์ 1 มี 2 ไม่มี 3 ไม่ทราบ

ถ้ามีได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1 ยาบ้า 2 สุรา 3 บุหรี่ 4 อื่นๆ (ระบุ).....

20. บริการอื่นๆ ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีเพิ่มขึ้นในบริเวณหอพัก ได้แก่

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507

กฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติ

พระราชบัญญัติหอพัก

พ.ศ. 2507

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2507

เป็นปีที่ 19 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหอพัก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2507 เป็นต้นไป และเมื่อจะให้ใช้บังคับในท้องที่อื่นใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“หอพัก” หมายความว่า สถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษามากกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงและเข้าอยู่ในหอพักโดยให้ทรัพย์สินตอบแทน

“เจ้าของหอพัก” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหอพัก

“ผู้จัดการหอพัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินกิจการหอพัก

“นายทะเบียน” ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ในจังหวัดอื่นหมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่หอพักตั้งอยู่

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่หอพัก ดังต่อไปนี้

- (1) หอพักของกระทรวง ทบวง กรม
- (2) หอพักที่รับผู้พักน้อยกว่าห้าคน
- (3) หอพักที่รับผู้พักโดยไม่เรียกทรัพย์สินตอบแทน
- (4) หอพักตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราใน บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1 การตั้งหอพัก

มาตรา 6 หอพักมี 2 ประเภท คือ

- (1) หอพักชาย สำหรับผู้พักที่เป็นชาย
- (2) หอพักหญิง สำหรับผู้พักที่เป็นหญิง

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหอพัก เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็นเจ้าของหอพักและได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา 8 เจ้าของหอพักต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (2) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (3) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (4) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- (5) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้าง ในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง โรคพิษสุราเรื้อรัง

ในกรณีนิติบุคคลเป็นเจ้าของหอพัก นิติบุคคลนั้นต้องตั้งผู้แทนซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคก่อนให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 9 หอพักอย่างน้อยต้องมีห้องนอน ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมชมเยียน ห้องอาหาร ห้องน้ำและห้องส้วม ซึ่งมีสภาพทุกสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 10 เจ้าของหอพักต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพักซึ่งอย่างน้อยมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- (1) หลักเกณฑ์การรับผู้พัก
- (2) อัตราค่าเช่าหอพัก ค่าอาหาร และค่าบริการอื่น ๆ
- (3) เวลาเข้าออกหอพัก
- (4) การเยี่ยมชมผู้พัก
- (5) การรักษาพยาบาล
- (6) การค้ำแรมที่อื่น

(7) การห้ามผู้พักมิให้ก่อความรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง
ระเบียบ, ระงับ หอพักให้ใช้ได้ต่อเมื่อนายทะเบียนเห็นชอบแล้ว
การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบประจำหอพักต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

มาตรา 11 การขออนุญาตให้ตั้งหอพักและการออกใบอนุญาตให้ตั้งหอพักให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 ใบอนุญาตให้ตั้งหอพักให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก ให้ยื่นคำขออนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวันตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพักผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 14 ในกรณีใบอนุญาตให้ตั้งหอพักสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้เจ้าของหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้ทราบว่างานสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา 15 เจ้าของหอพักต้องแสดงใบอนุญาตให้ตั้งหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก

มาตรา 16 เจ้าของหอพักต้องจัดให้มีป้ายคำว่า หอพัก ชื่อของหอพัก และประเภทหอพักชายหรือหอพักหญิงเป็นภาษาไทยขนาดใหญ่ พอเห็นได้ในระยะอันสมควร ติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร

มาตรา 17 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก ให้เจ้าของหอพักแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันก่อนแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม

หมวด 2

การจัดการหอพัก

มาตรา 18 หอพักจะดำเนินกิจการได้ ต้องมีผู้จัดการหอพัก

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดการหอพัก เว้นแต่จะได้รับแต่งตั้งจากเจ้าของหอพัก และได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

เจ้าของหอพักซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้จัดการหอพักเองก็ได้ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักด้วย

มาตรา 20 ผู้จัดการหอพักต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับเจ้าของหอพักตามมาตรา 8

มาตรา 21 การขออนุญาตเป็นผู้จัดการหอพัก และการออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 22 ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ยื่นขออนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ให้ยื่นคำขออนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวันตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 23 ในกรณีนายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการไม่อนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 24 ในกรณีใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักสูญหาย หรือถูกทำลาย ในสาระสำคัญให้ผู้จัดการหอพักแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบว่าเป็นใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา 25 ผู้จัดการหอพักต้องแสดงใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก ทั้งต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรา 15 และมาตรา 16 ด้วย

มาตรา 26 ผู้จัดการหอพักต้องจัดทำสมุดทะเบียนผู้พักตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและอย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ และอายุของผู้พัก
- (2) ชื่อของโรงเรียน หรือสถานศึกษาของผู้พัก
- (3) ชื่อและที่อยู่ของบิดามารดา และผู้ปกครองของผู้พัก
- (4) วันที่เข้าอยู่ในหอพักและวันที่ออกจากหอพัก
- (5) ลายมือชื่อผู้พัก

การกรอกข้อความในสมุดทะเบียนผู้พัก ต้องกรอกทุกรายการแล้วให้ผู้จัดการและผู้พักลงลายมือชื่อไว้ด้วย ถ้ารายการใดเขียนผิด ห้ามลบแต่ให้ขีดฆ่า แก่หรือตลบแล้วให้ผู้จัดการหอพักและผู้พักลงลายมือชื่อกำกับไว้

มาตรา 27 ผู้จัดการหอพัก ต้องให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาของผู้พักในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา และความประพฤติของผู้พัก

มาตรา 28 ผู้จัดการหอพัก ต้องไม่รับหรือยอมให้บุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติตามมาตรา 8 (2) (3) (4) หรือ (5) ทำงานในหอพัก และเฉพาะหอพักหญิงต้องใช้หญิงเท่านั้น เป็นพนักงานในหอพัก

มาตรา 29 เมื่อปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้พักตกอยู่หรือจะตกอยู่ในอันตรายเพราะเหตุเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใดก็ตาม ให้ผู้จัดการหอพักแจ้งให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของผู้พักทราบโดยด่วน

มาตรา 30 ผู้จัดการหอพักต้องควบคุมดูแลมิให้หญิงเข้าอยู่ในหอพักชาย และมีให้ชายเข้าอยู่ในหอพักหญิง

หมวด 3

อำนาจหน้าที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 31 นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในหอพักในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจตราควบคุมให้การปฏิบัติได้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้บุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นต้องให้ความสะดวกสบายตามสมควร

ในกรณีจำเป็น นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนมีอำนาจเข้าไปตรวจหอพักนอกเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้

นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าตรวจหอพักจะต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดโดยกฎหมายกระทรวงและพร้อมที่จะแสดงได้ด้วย

มาตรา 32 นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพักจัดการหรือแก้ไขหอพัก หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร

มาตรา 33 เมื่อปรากฏว่าเจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพักแล้วแต่กรณี

(1) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 8 หรือมาตรา 20

(2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 32 โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(3) ดำเนินกิจการหอพัก เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีหรือเป็นภัยต่อประเทศชาติ

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพักนั้น หรือถ้าเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก หรือใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักโดยอนุมัติรัฐมนตรีก็ได้

ค่าใช้จ่ายในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพัก ให้เจ้าของหอพักเป็นผู้จ่าย

มาตรา 34 ในกรณีสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุม หรือดำเนินกิจการหอพักให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักทราบ

เมื่อนายทะเบียนได้แจ้งคำสั่งตามวรรคก่อนแล้ว ห้ามมิให้เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักดำเนินกิจการต่อไป เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน

หมวด 4 บทกำหนดโทษ

มาตรา 35 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 หรือมาตรา 19 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 36 เจ้าของหอพักผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 หรือมาตรา 17 หรือผู้จัดการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 37 ผู้จัดการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร
(ถนอม กิตติขจร)
นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2508)
ออกตามความในพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้การศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนของรัฐบาล หรือโรงเรียนราษฎร์เป็นการศึกษาที่กำหนดตามบทนิยามคำว่า "ผู้พัก" ตามมาตรา 3

ข้อ 2 ให้หอพักของโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา หรือโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณของโรงเรียนและรับเฉพาะนักเรียนของโรงเรียนนั้นเข้าพักเป็นหอพักที่กำหนดตามมาตรา 4 (4)

ข้อ 3 ห้องนอน ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมชมเยียน ห้องอาหาร ห้องน้ำ และห้องส้วมของหอพัก ตามมาตรา 9 ต้องมีช่องแสงสว่าง และช่องระบายอากาศอย่างเพียงพอและต้องมีสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

(1) ห้องนอน ต้องมีขนาดความจุอากาศไม่น้อยกว่าเก้าลูกบาศก์เมตรต่อผู้พักหนึ่งคน ผู้พักที่มีอายุต่ำกว่าสิบปีสองคน ให้นับเป็นหนึ่งคน

(2) ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมชมเยียน ต้องมีเนื้อที่ของพื้นห้องไม่น้อยกว่าแปดตารางเมตร

(3) ห้องอาหาร ต้องมีเนื้อที่ของพื้นห้องไม่น้อยกว่าเก้าตารางเมตร

(4) ห้องน้ำ ต้องมีพื้นห้องน้ำซึ่งไม่ดูดซึมน้ำจากใต้พื้นและไม่มีน้ำขัง

(5) ห้องส้วม ต้องมีส้วมแบบส้วมซีฟ พื้นที่ห้องไม่ดูดซึมน้ำจากใต้พื้นและไม่มีน้ำขัง

ข้อ 4 การขออนุญาตตั้งหอพัก และการขอใบอนุญาตให้ตั้งหอพักตามมาตรา 11 ให้ปฏิบัติตามแบบและวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ผู้ใดประสงค์จะตั้งหอพัก ให้ยื่นคำขอร่อนายทะเบียนตามแบบ พ.1 ห้ายกกฎกระทรวงนี้

(2) เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจดูหอพัก และพิจารณาเห็นสมควรอนุญาตให้ออกใบอนุญาตให้ตั้งหอพักตามแบบ พ. 3 ห้ายกกฎกระทรวงนี้

ข้อ 5 การขออนุญาตเป็นผู้จัดการหอพัก และการออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักตามมาตรา 21 ให้ปฏิบัติตามแบบและวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้จัดการหอพัก ให้ยื่นคำขอร่อนายทะเบียนตามแบบ พ.3 ห้ายกกฎกระทรวงนี้

(2) เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นสมควรอนุญาตให้ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักตามแบบ พ. 4 ห้ายกกฎกระทรวงนี้

ข้อ 6 การต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพักตามมาตรา 12 ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตามแบบ พ. 5 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 7 การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ตามมาตรา 22 ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตามแบบ พ. 6 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2508

(ลงชื่อ) พลเอก ป. จารุเสถียร
(ประภาส จารุเสถียร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของหอพักที่ควบคุมและสุขลักษณะของหอพัก กำหนดวิธีการขออนุญาตตั้งหอพักและเป็นผู้จัดการหอพัก จึงออกกฎกระทรวงขึ้นไว้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 32 ตอนที่ 55 วันที่ 13 กรกฎาคม พุทธศักราช 2508)